

بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور (۴۰): طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل:

۲۱۳۳۶

دوره دوازدهم - سال دوم

ثبت: ۳۸۱

عنوان گزارش: بررسی بخش دوم لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور (۴۰): طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

نوع گزارش: طرح / لایحه ، نظارتی ، راهبردی ، پیش‌نویس قانونی
نام دفتر: مطالعات بخش عمومی (گروه سرمایه‌گذاری عمومی و مالیه دولت‌های محلی)
تهیه و تدوین کننده: سید مهدی فخرفاطمی
مدیر مطالعه: محمدحسین معماریان
ناظر علمی: سید محمدحسین فاطمی
اظهار نظر کننده: محمد برزگر خسروی
صفحه‌آرا: سمیرا صادقی عسکری

واژه‌های کلیدی:

۱. لایحه بودجه ۱۴۰۵ کل کشور
۲. طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۳. بودجه عمرانی

تاریخ شروع مطالعه: ۱۴۰۴/۱۰/۰۲

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۱/۲۰

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده.....
۲.....	خلاصه مدیریتی.....
۴.....	۱. مقدمه.....
۴.....	۲. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵.....
۹.....	۳. بررسی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در پیوست (۱) لایحه.....
۱۰.....	۳-۱. طرح‌های جاری (تعمیر و تجهیز).....
۱۰.....	۳-۲. طرح‌های غیرجاری (پروژه‌های).....
۳۴.....	۴. لزوم نظارت بر پروژه‌های عمرانی تکمیل شده.....
۳۵.....	۵. جمع‌بندی و پیشنهادها.....
۳۶.....	منابع و مآخذ.....

فهرست شکل‌ها

۶.....	شکل ۱. طبقه‌بندی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در بودجه عمومی دولت.....
۶.....	شکل ۲. نمودار سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از کل مصارف عمومی.....
۷.....	شکل ۳. نمودار مقایسه ترکیب اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک ملی، متفرقه و استانی طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۴۰۵.....
۸.....	شکل ۴. نمودار مقایسه اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور دهگانه.....
۹.....	شکل ۵. تصویری از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در پیوست (۱) لایحه بودجه ۱۴۰۵.....
۱۱.....	شکل ۶. عمر طرح‌های مندرج در پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵.....
۱۱.....	شکل ۷. برآورد زمان باقی‌مانده تا اتمام طرح‌های پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵.....
۱۲.....	شکل ۸. درصدی از طرح‌هایی که قرار بوده در هر سال به اتمام برسند، ولی در بودجه سال بعد استمرار یافته‌اند.....

فهرست جداول

۸.....	جدول ۱. توزیع و رشد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵.....
۱۴.....	جدول ۲. طرح‌های متفرقه اضافه شده به پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵.....
۱۷.....	جدول ۳. طرح‌های غیرجاری اضافه شده به پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵.....
۲۴.....	جدول ۴. طرح‌های غیرجاری حذف‌شده با سال اتمام ۱۴۰۴.....
۲۷.....	جدول ۵. سایر طرح‌های غیرجاری حذف‌شده.....

بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور (۴۰):
طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

Doi: [10.22034/mrc.report.21336](https://doi.org/10.22034/mrc.report.21336)

چکیده

در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵، کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در مصارف عمومی دولت برابر ۶۰۰ هزار میلیارد تومان است که به شکل زیر توزیع شده است:

- ۴۳۲ هزار میلیارد تومان طرح‌های دستگاه‌های اجرایی ملی (پیوست ۱)،
- ۱۰۹ هزار میلیارد تومان اعتبار دستگاه‌های اجرایی در استان‌ها، و
- ۵۹/۶ هزار میلیارد تومان اعتبارات ردیف‌های متفرقه.

اعتبارات عمرانی دستگاه‌های اجرایی ملی در قالب ۱۹۰۷ طرح در پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ ارائه شده است که از این تعداد ۴۵۴ طرح جاری با موضوع تعمیرات، تأمین و تجهیز ماشین‌آلات و امکانات با مجموع اعتبار حدود ۹۸ هزار میلیارد تومان، و ۱۴۵۳ طرح غیرجاری (پروژه‌ای) تومان می‌باشند.

میانگین عمر طرح‌های درج شده در پیوست (۱) حدود ۱۸ سال است. اگر کل اعتبار لازم برای اتمام طرح‌ها (معادل ۵ هزار و ۱۵۰ هزار میلیارد تومان) را به بودجه امسال آنها تقسیم کنیم، به عددی حدود ۸ سال برای اتمام طرح‌ها خواهیم رسید. با توجه به رقابت شدید اعتبارات هزینه‌ای با اعتبارات عمرانی در جذب منابع عمومی دولت، توجه به سازوکارهایی برای مدیریت کارای طرح‌های عمرانی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. ایجاد فرایندی برای غربالگری طرح‌های همسو با اهداف راهبردی و برنامه‌ریزی در جهت تسریع در پیشبرد این طرح‌ها، می‌تواند ضمن ایجاد زیرساخت‌های مولد اقتصادی، اعتماد عمومی را به کارآمدی دولت تقویت نماید.

خلاصه مدیریتی

مسئله اصلی

در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵، کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در مصارف عمومی دولت برابر ۶۰۰ هزار میلیارد تومان است که به شکل زیر توزیع شده است:

- ۴۳۲ هزار میلیارد تومان طرح‌های دستگاه‌های اجرایی ملی (پیوست ۱)،
- ۱۰۹ هزار میلیارد تومان اعتبار دستگاه‌های اجرایی محلی در استان‌ها، و
- ۵۹/۶ هزار میلیارد تومان اعتبارات ردیف‌های متفرقه.

اعتبارات عمرانی دستگاه‌های اجرایی ملی در قالب ۱۹۰۷ طرح در پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ ارائه شده است که از این تعداد ۴۵۴ طرح جاری با موضوع تعمیرات، تأمین و تجهیز ماشین‌آلات و امکانات با مجموع اعتبار حدود ۹۸ هزار میلیارد تومان، و ۱۴۵۳ طرح غیرجاری (پروژه‌ای) می‌باشند. در این گزارش، جزئیات مربوط به این طرح‌ها، مقایسه آنها با قانون بودجه سال ۱۴۰۴ و نکات تکمیلی در خصوص طرح‌های عمرانی دولت ارائه شده است.

نقاط قوت و ضعف طرح و لایحه

در بودجه سال ۱۴۰۵ شاهد کاهش سهم ردیف‌های متفرقه جدول (۹) لایحه و اضافه شدن اعتبارات متفرقه جدول (۷) لایحه به طرح‌های مشخص و شفاف هر دستگاه نسبت به سال‌های گذشته هستیم. این تغییر، شفافیت بیشتر بودجه عمرانی را در پی دارد.

- در لایحه بودجه ۱۴۰۵ اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات کشور برای ارتقاء سطح مناطق کمتر توسعه یافته که ماهیتی استانی دارند در پیوست ۱ لایحه بودجه دولت و میان طرح‌های عمرانی ملی (پیوست ۱) توزیع شده است. این اقدام که خلاف قانون یاشده و در نتیجه مغایر با صدر اصل ۵۲ قانون اساسی (مبنی بر لزوم تهیه لایحه بودجه بر اساس ترتیبات قانونی) است، منجر شده تا سرجمع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست ۱ با اعتبارات تملک سرمایه‌ای دستگاه‌ها (جدول ۷) رقمی متفاوت شود. لازم است این ایراد در مجلس شورای اسلامی رفع شود.

- مجموع مبالغ طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای مندرج در پیوست ۱ برابر ۷۴۳ هزار میلیارد تومان است این در حالی است که در ردیف انتهایی جداول مندرج در پیوست (۱) لایحه مجموع اعتبارات طرح‌ها در سال ۱۴۰۵ معادل ۶۳۰ هزار میلیارد تومان درج شده است. به نظر می‌رسد این اختلاف ناشی از اشتباه در جمع اعتبار طرح‌ها می‌باشد. از آنجایی که رقم ۶۳۰ هزار میلیارد تومان با رقم کلان بودجه سازگار است لذا مشخص نیست که تکلیف اعتبار درج شده برای سایر طرح‌ها (ملازاد بر ۶۳۰ هزار میلیارد تومان تا ۷۴۳ هزار میلیارد تومان) چیست.

- همچنان مهم‌ترین چالش در برنامه‌ریزی و مدیریت طرح‌های عمرانی دولت، ناکارایی مصارف عمومی و تعداد بالای طرح‌هایی است که بدون پیشرفت قابل توجه از سالی به سال دیگر منتقل می‌شوند. شایان ذکر است در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵، ۱۴۵۳ طرح غیرجاری وجود دارد که اتمام همه آنها حدود ۵۱۵۰ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد. به

این ترتیب، انتظار می‌رود با استمرار وضعیت کنونی در تأمین منابع مالی برای طرح‌ها، حدوداً ۸ سال زمان برای اتمام این طرح‌ها لازم باشد؛ طرح‌هایی که میانه عمر آنها به بیش از ۱۸ سال رسیده است و این امر را از مصداق اسراف و معایر با بند ۶ اصل ۴۳ قانون اساسی به نظر می‌رسد.

- در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ سازمان برنامه اقدام به درج عناوین طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای متوقف شده در جدول شماره (۶) در پیوست (۱) لایحه بودجه نموده است. میانگین سن این طرح‌ها حدود ۱۶ سال است. این اقدام در راستای اولویت بندی طرح‌های متعدد عمرانی گامی مثبت بوده و منجر به شفاف سازی وضعیت طرح‌های عمرانی کشور می‌باشد.

- از دیگر نکات حائز اهمیت در پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور، تفکیک جدول طرح‌های عمرانی است که مجوز کمیسیون ماده (۲۳) قانون الحاق (۲) ندارند. تأمین اعتبار این طرح‌ها منوط به اخذ این مجوز شده است. براساس ماده (۲۳) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳، پیشنهاد طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید در لوایح بودجه سنواتی با رعایت مواردی امکان‌پذیر است که مهم‌ترین آنها انجام مطالعات توجیهی فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی و رعایت پدافند غیرعامل توسط مشاور و دستگاه اجرایی و تصویب سازمان برنامه و بودجه کشور است که با عنوان مجوز ماده (۲۳) شناخته می‌شود. حال این ابهام مطرح است که در خصوص طرح‌های پیشنهاد شده در ردیف‌های پیوست (۱) لایحه بودجه ۱۴۰۵ که قید ارائه مجوز ماده (۲۳) برای آنها لحاظ شده است، آیا این موارد رعایت و مطالعات توجیهی انجام شده است یا خیر. در صورت عدم رعایت این موارد و عدم انجام مراحل مقدماتی، اولاً به تصریح قانون امکان پیشنهاد طرح جدید در لوایح بودجه سنواتی وجود ندارد و با صدر اصل ۵۲ قانون اساسی مبنی بر رعایت ترتیبات قانونی در تهیه لایحه بودجه منافات دارد، و ثانیاً مشخص نیست نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی با تصویب این عناوین دقیقاً چه چیزی را مصوب می‌کنند.

- در سال‌های گذشته فهرست طرح‌های عمرانی دولتی که قرار است از طریق مشارکت پیش برده شوند در پیوست ۱ لایحه بودجه سالانه به طور مجزا درج می‌شد. از آنجایی که طرح‌های مشارکتی نیز نظیر سایر طرح‌های عمرانی دولتی به نحوی از منابع عمومی استفاده می‌کنند (برای مثال در طرح‌های خرید تضمینی در زمان آماده شدن محصول دولت باید با استفاده از منابع عمومی محصول را خریداری نماید) لازم است شفاف بوده و مشخص باشد که در هر سال چه میزان تعهد برای دولت ایجاد می‌کنند. در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ در اقدامی مثبت اعتبار مشارکتی طرح‌ها نیز در پیوست (۱) درج شده است.

پیشنهاد‌های مرکز پژوهش‌ها

در تجربه‌های بین‌المللی، «نظارت پس از اتمام پروژه» به عنوان یک حلقه تکمیلی و تعیین‌کننده در حکمرانی طرح‌های عمرانی شناخته می‌شود؛ حلقه‌ای که هدف آن صرفاً کنترل مالی نیست، بلکه بازسازی روایت اجرای پروژه، شناسایی ریشه‌های انحراف از اهداف، و تولید درس‌آموخته‌های قابل انتقال به پروژه‌های بعدی است. این نظارت معمولاً توسط نهادهای حسابرسی یا ارزیابی مستقل (یا در برخی کشورها، واحدهای نظارت درون دولت) انجام می‌شود و با انتشار گزارش‌های عمومی، سطح پاسخگویی و فشار اصلاح نهادی را افزایش می‌دهد. در این راستا لازم است

نظارت پس از اجرا در کشور با ملاحظات زیر تقویت شود:

- نظارت پس از اجرا وقتی اثرگذارتر است که از حسابرسی مالی صرف عبور کند و به ارزیابی کارآمدی، مدیریت ریسک، کیفیت تصمیم‌گیری و میزان تحقق اهداف خدماتی برسد.
- انتشار عمومی گزارش‌ها (یا حداقل دسترس پذیری شفاف برای نهاد قانون‌گذار و افکار عمومی) مهم‌ترین اهرم برای تبدیل ارزیابی به «اصلاح نهادی» است.
- گزارش‌های پس از اجرا بیشترین ارزش را زمانی تولید می‌کنند که بتوانند علل ریشه‌ای انحراف‌ها را مستند کنند: ضعف در تعریف اهداف قابل‌سنجش، خطاهای برآورد، تغییر دامنه پروژه بدون توجیه ثبت‌شده، و ضعف در پیش‌بینی ریسک.

۱. مقدمه

طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (طرح‌های عمرانی) بخشی از سرمایه‌گذاری‌های دولت است که اغلب در حوزه‌های زیرساختی ظهور پیدا می‌کند. این طرح‌ها در پیوست ۱ بودجه، تحت عنوان طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های اجرایی فهرست شده‌اند. بر اساس قانون برنامه و بودجه کشور قرار است این طرح‌ها در واقع پیش‌برنده اهداف و برنامه‌های تعیین شده دولت در برنامه‌های پنج‌ساله باشند. در احکام قانون برنامه هفتم اهداف متنوعی جهت سرمایه‌گذاری تعیین شده است که مشخص نیست ارتباط این اهداف با طرح‌های عمرانی پیوست ۱ چگونه برقرار می‌شود چرا که حلقه‌های اتصال میان طرح‌ها و اهداف برنامه‌ها موجود نیست. همچنین اغلب طرح‌های موجود در این سند عمری طولانی داشته و متعلق به دوره برنامه‌های توسعه پیشین هستند. این در حالی است که هیچ نشانه‌ای از بازنگری در این طرح‌ها و اولویت‌بندی آن با توجه به اهداف برنامه توسعه هفتم در پیوست ۱ لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ وجود ندارد.

این گزارش تصویر کلان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و طرح‌های عمرانی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور را بررسی کرده و تصویری از طرح‌های حذف و اضافه شده به این سند ارائه می‌نماید. در انتهای گزارش نیز راهکاری جهت نحوه برقراری اتصال میان اهداف بالادستی (نظیر سند برنامه) و طرح‌های عمرانی توصیه شده است.

۲. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵

یکی از اصلی‌ترین کانال‌های سرمایه‌گذاری دولت در ایجاد ظرفیت‌های جدید تولیدی و خدماتی در کشور، طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است. در میان انبوه مشکلاتی که طرح‌های عمرانی با آن روبه‌رو است، مسئله کمبود اعتبار و همچنین عدم تخصیص اعتبارات مصوب، از مشکلات اساسی است. از همین رو، دقت و واقع‌بینی در برنامه‌ریزی مالی این طرح‌ها که در سند بودجه منعکس می‌شود، ضرورت ویژه‌ای دارد.

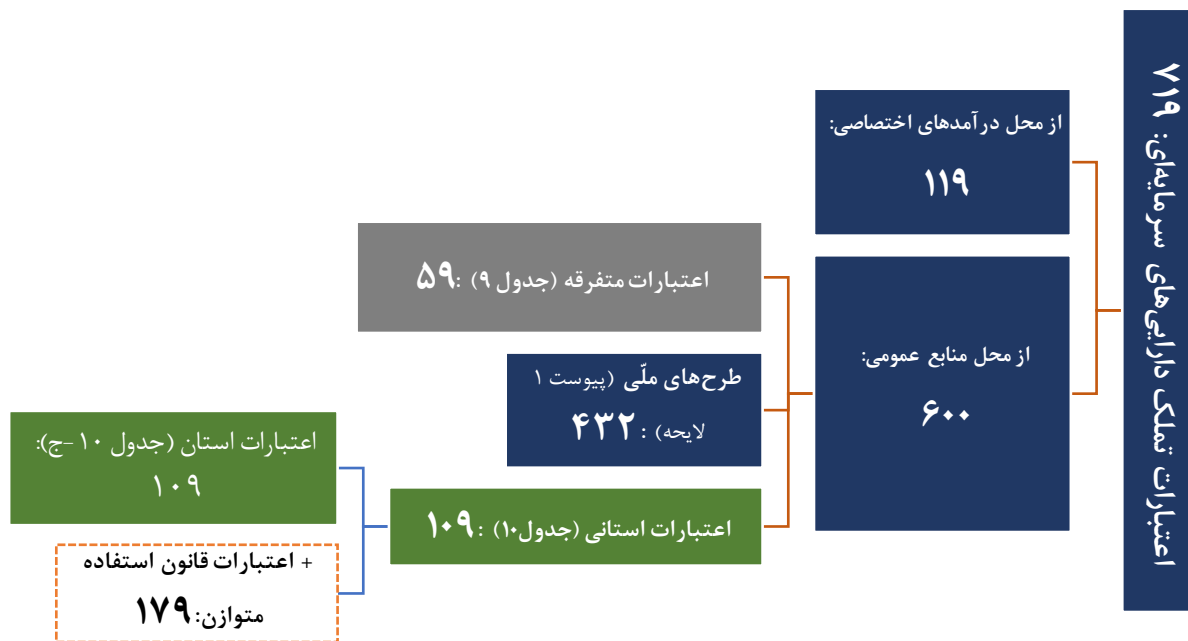
سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در مصارف عمومی دولت، برابر ۶۰۰ هزار میلیارد تومان است که شامل ۴۳۲ هزار میلیارد تومان اعتبار طرح‌های دستگاه‌های اجرایی ملی، ۱۰۹ هزار میلیارد تومان اعتبار

دستگاه‌های اجرایی در استان‌ها و ۵۹ هزار میلیارد تومان اعتبارات متفرقه است. البته برای تحلیل بهتر این اعداد و ارقام باید توجه داشت که:

- بخش قابل توجهی از سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی در کشور و طرح‌های عمرانی بزرگ از طریق شرکت‌های دولتی انجام می‌شود که بودجه آنها به صورت مجزا بررسی شده و ارقام آن در اینجا لحاظ نشده است. به‌طور مشخص و براساس جدول (۱۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵، بالغ بر ۱۵۰۰ هزار میلیارد تومان هزینه سرمایه‌ای برای شرکت‌های دولتی پیش‌بینی شده است که بخشی از آن (حدود ۱۵۰ هزار میلیارد تومان) از طریق بودجه عمومی دولت، و مابقی آن از طریق منابع داخلی خود این شرکت‌ها تأمین می‌شود. بنابراین علاوه بر رقم ۶۰۰ هزار میلیارد تومانی که در مصارف عمومی دولت برای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در نظر گرفته شده است، پیش‌بینی می‌شود حدود ۱۵۰۰ هزار میلیارد تومان دیگر نیز توسط شرکت‌های دولتی سرمایه‌گذاری شود. علاوه بر این، شهرداری‌های کشور نیز در سرمایه‌گذاری‌های عمومی نقش دارند که بودجه آنها مستقل از بودجه دولت بوده و ارقام آن در اینجا لحاظ نمی‌شود.
- به‌موجب قانون استفاده متوازن از امکانات کشور برای ارتقاء سطح مناطق کمتر توسعه یافته^۱، علاوه بر ارقام بالا ۱۷۹ هزار میلیارد تومان دیگر برای اعتبارات عمرانی دستگاه‌های اجرایی محلی در استان‌ها در نظر گرفته می‌شود. این رقم از سرجمع اعتبارات بودجه عمومی دولت کسر و به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی اضافه می‌شود؛ با توجه به اینکه این اعتبارات عملاً خارج از سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای محسوب می‌شوند، در اعداد و ارقام فوق نیز لحاظ نشده است.
- بخشی از منابع دستگاه‌های اجرایی کشور که تحت عنوان منابع اختصاصی شناخته می‌شود نیز می‌تواند به مصارف سرمایه‌ای این دستگاه‌ها اختصاص یابد. در لایحه بودجه ۱۴۰۵ این رقم برابر ۱۱۹ هزار میلیارد تومان است. در شکل ۱، دسته‌بندی کلی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه ۱۴۰۵ ارائه شده است که در بخش‌های بعدی برخی جزئیات آن بررسی خواهد شد.

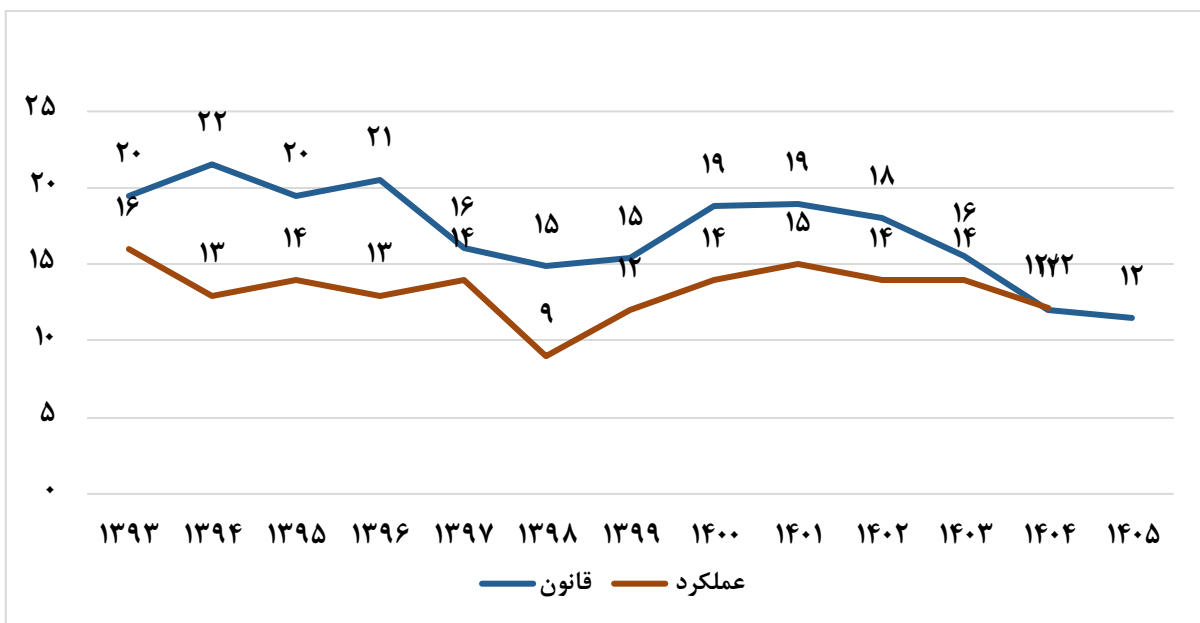
۱. در ادامه این گزارش، به جهت رعایت اختصار این قانون به اختصار «قانون استفاده متوازن» نامیده می‌شود.

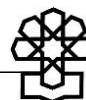
شکل ۱. طبقه‌بندی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در بودجه عمومی دولت (هزار میلیارد تومان)

مأخذ: لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور.

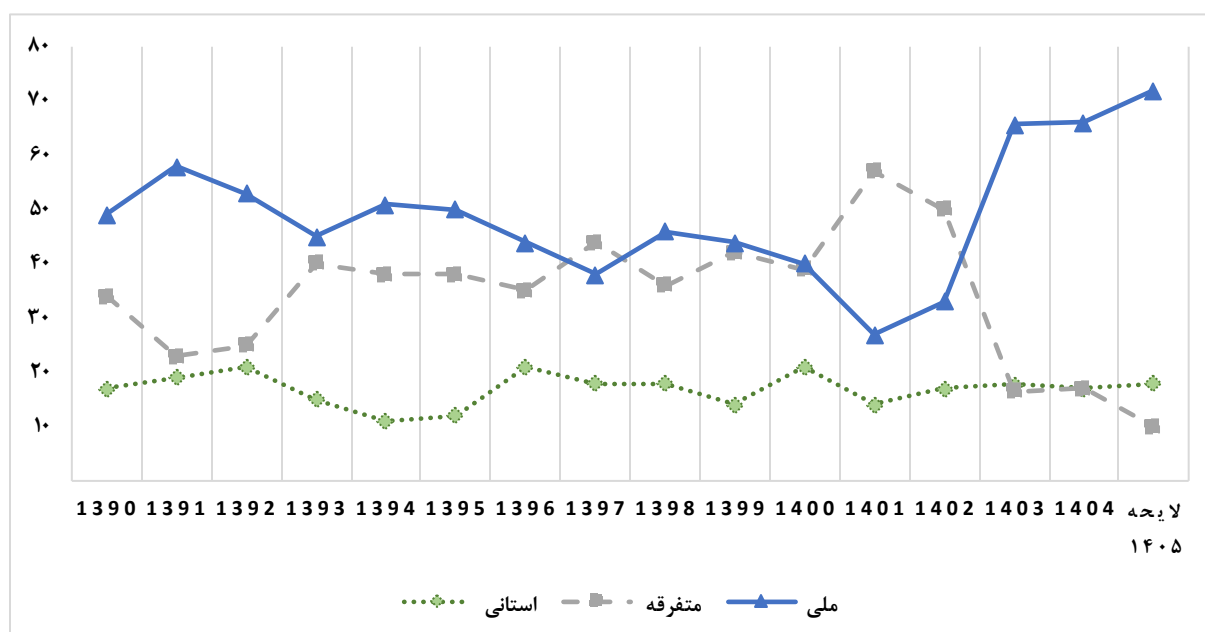
در لایحه بودجه ۱۴۰۵ میزان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی نسبت به قانون بودجه ۱۴۰۴ تغییری نداشته است. همچنین سهم این اعتبارات از کل منابع و مصارف عمومی دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ حدود ۱۱/۵ درصد است که نسبت به سال گذشته کاهش یافته است. شکل ۲ روند این سهم را به تفکیک مبالغ مصوب و عملکرد در سال‌های اخیر نشان می‌دهد.

شکل ۲. نمودار سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از کل مصارف عمومی (درصد) [۱]

چنانکه در نمودار ۱ مشاهده شد، اعتبارات عمرانی عمومی در سه گروه اعتبارات ملی، اعتبارات استانی و اعتبارات متفرقه قابل دسته‌بندی هستند. ۷۲ درصد از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط به طرح‌های ملی مندرج در پیوست یک (طرح‌های عمرانی دستگاه‌های اجرایی ملی)، ۱۰ درصد مربوط به ردیف‌های متفرقه و ۱۸ درصد مربوط به طرح‌های استانی است. در بودجه سال ۱۴۰۴ شاهد کاهش سهم ردیف‌های متفرقه جدول (۹) لایحه و اضافه‌شدن اعتبارات متفرقه به طرح‌های مشخص و شفاف هر دستگاه بودیم. این روند مهم و مثبت در سال ۱۴۰۵ نیز تداوم یافته است هر چند همچنان قابل پیشرفت است. این تغییر شفافیت بیشتر بودجه عمرانی را در پی دارد. شکل ۳، روند سهم هر یک از این اعتبارات را در سال‌های اخیر نشان می‌دهد.

شکل ۳. نمودار مقایسه ترکیب اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک ملی، متفرقه و استانی طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۴۰۵ (درصد) [۱]

همانطور که در نمودار نیز مشخص است سهم اعتبارات ملی افزایش یافته و سهم اعتبارات استانی از کل اعتبارات عمرانی ثابت است.

باید توجه داشت که سهم اعتبارات استانی در نمودار بالا، بدون در نظر گرفتن اعتبارات قانون استفاده متوازن (۳ درصد کل بودجه عمومی) و اعتبارات طرح‌های ملی واگذار شده به استان در نظر گرفته شده است. در صورتی که این اعتبارات را نیز در زمره اعتبارات استانی لحاظ کنیم، سهم استان‌ها از اعتبارات عمرانی مصوب به نزدیک ۳۷ درصد خواهد رسید.

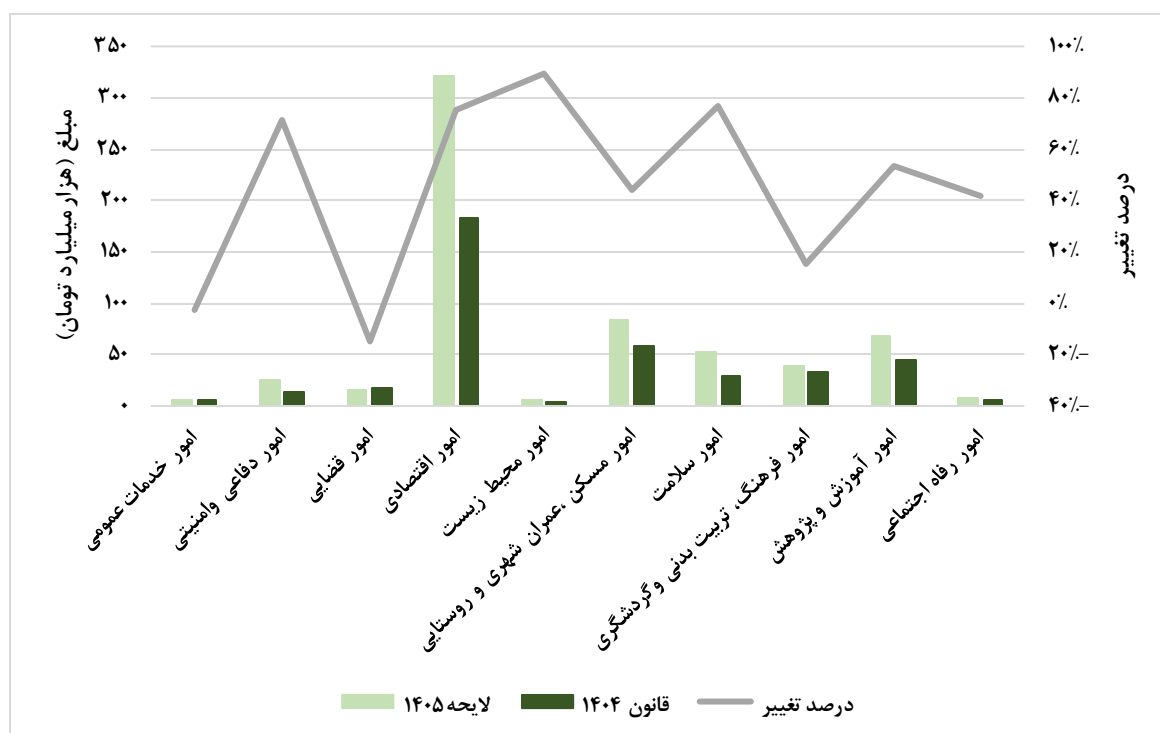
جدول ۱، اعتبارات عمرانی لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ را با قانون بودجه ۱۴۰۴ مقایسه می‌کند. در تحلیل و بررسی جدول ۱ و سایر مولودی که در این گزارش به بررسی نرخ رشد اعتبارات می‌پردازند، باید توجه داشت که برخی رشدهای بالا ناشی از انتقال بخش قابل توجهی از اعتبارات متفرقه به اعتبارات طرح‌های عمرانی دستگاه‌های اجرایی است.

جدول ۱. توزیع و رشد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵

عنوان	لایحه بودجه ۱۴۰۵ (هزار میلیارد تومان)	رشد (نسبت به قانون بودجه ۱۴۰۴)
اعتبارات عمومی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	۶۰۰	۰
۱- اعتبارات طرح‌های ملی (پیوست ۱ لایحه / قانون بودجه)	۴۳۲	٪۸
۲- اعتبارات متفرقه (جدول ۹ لایحه / قانون بودجه)	۵۹	٪۴۳-
۳- اعتبارات استانی [با اعتبارات قانون استفاده متوازن]	۱۰۹ [۲۸۸]	٪۲۰- [٪۴-]

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۴۰۴ و لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور.

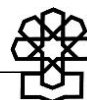
تغییرات اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های اجرایی (اعم از عمومی، متفرقه و اختصاصی) در لایحه ۱۴۰۵ و قانون مصوب ۱۴۰۴ به تفکیک امور در شکل ۴ مقایسه شده است:

شکل ۴. نمودار مقایسه اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور دهگانه [۱]

همان‌طور که در نمودار بالا مشاهده می‌شود، بیشترین افزایش نسبی به ترتیب مربوط به امور محیط زیست (حدود ۹۰ درصد) و امور اقتصادی (حدود ۷۵ درصد) است. امور قضایی و امور خدمات عمومی نیز به ترتیب حدود ۱۵ و ۳ درصد کاهش داشته‌اند. همچنین مانند سال ۱۴۰۴، امور اقتصادی بیشترین سهم و امور محیط زیست کمترین سهم را از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دارند.

البته باید در نظر داشت که بخشی از اعتبارات عمرانی در قالب ردیف‌های متفرقه (در جدول ۹ بودجه) یا ردیف‌های استانی (در جدول ۱۰ بودجه) توزیع شده است که به تفکیک امور و فصول ارائه نمی‌شوند. به همین دلیل، اظهار نظر

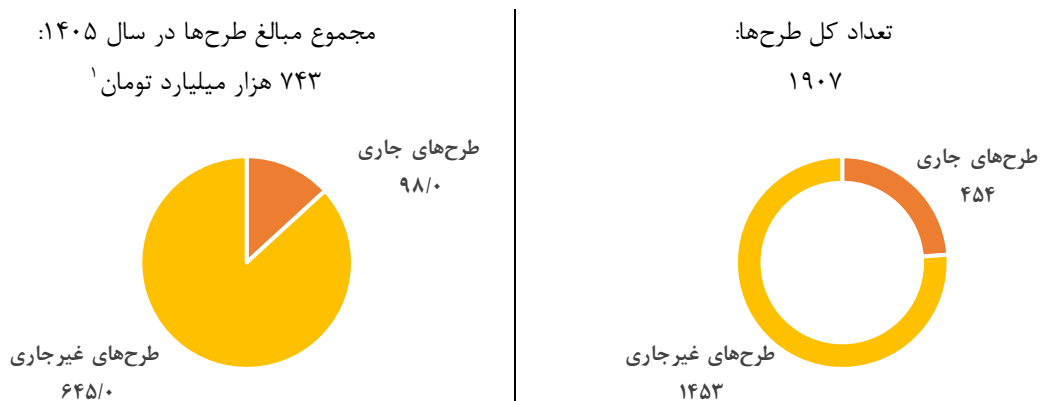

در خصوص اینکه در لایحه بودجه اعتبارات بیشتری برای کدام امور در نظر گرفته شده است، صرفاً با تکیه بر اطلاعات نمودار فوق دقیق نخواهد بود.

۳. بررسی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در پیوست (۱) لایحه

در لایحه بودجه ۱۴۰۵ اعتبارات قانون استفاده متوازن که ماهیتی استانی دارند در پیوست ۱ لایحه بودجه دولت و میان طرح‌های عمرانی ملی توزیع شده است. این اقدام که خلاف قانون یا شده و در نتیجه مغایر با صدر اصل ۵۲ قانون اساسی (مبنی بر لزوم تهیه لایحه بودجه بر اساس ترتیبات قانونی) است، منجر شده تا سرجمع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست ۱ با اعتبارات تملک سرمایه‌ای دستگاه‌ها (جدول ۷) رقمی متفاوت شود که لازم است در مرحله بررسی بودجه در مجلس رفع ابهام شود. علاوه بر این در اقدامی صحیح و در راستای شفافیت، ردیف اعتبارات مشارکتی جدول متفرقه (۲۰ هزار میلیارد تومان) در طرح‌های پیوست ۱ توزیع شده است. در این بخش از گزارش با توجه به آنکه محاسبات با استفاده از اعتبار طرح‌ها انجام شده است لذا اعتبارات قانون استفاده متوازن و مشارکت نیز در سرجمع پیوست ۱ منعکس شده است.

بخش اصلی پیوست (۱) لوایح و قوانین بودجه سنواری، به ذکر عناوین و برخی جزئیات در خصوص طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های اجرایی ملی اختصاص دارد و در آن اهداف کمی طرح‌ها، دستگاه اجرایی مربوطه، سال شروع و پایان طرح، اعتبارات تخصیص یافته، برآورد اعتبار در یک سال آینده و اعتبارات مورد نیاز برای اتمام هر طرح ارائه می‌شود. در این بخش از گزارش، از جهات مختلف به بررسی این طرح‌ها پرداخته و ضمن مقایسه با طرح‌های مندرج در پیوست (۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۴، نکاتی ارائه می‌شود. شکل ۵ تصویری کلی از طرح‌های مندرج در پیوست (۱) لایحه بودجه ۱۴۰۵ ارائه می‌نماید.

شکل ۵. تصویری از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در پیوست (۱) لایحه بودجه ۱۴۰۵

۱. با لحاظ اعتبارات قانون استفاده متوازن

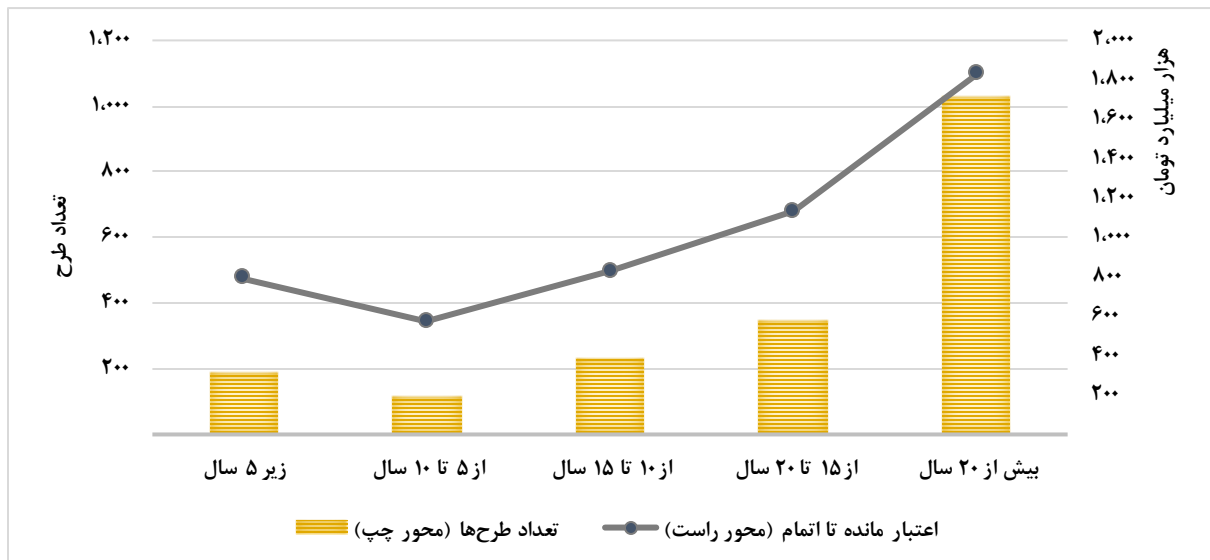
مجموع مبالغ طرح‌ها که در نمودر (۵) تصویر شده است برابر ۷۴۳ هزار میلیارد تومان با لحاظ اعتبارات قانون استفاده متوازن است. این در حالی است که در ردیف انتهایی این جداول مجموع اعتبارات طرح‌ها در سال ۱۴۰۵ معادل ۶۳۰ هزار میلیارد تومان درج شده است. به نظر می‌رسد این اختلاف ناشی از اشتباه در جمع اعتبار طرح‌ها می‌باشد. از آنجایی که رقم ۶۳۰ هزار میلیارد تومان با لقم کلان بودجه سازگار است لذا مشخص نیست که تکلیف اعتبار درج شده برای سایر طرح‌ها چیست. منظور از طرح‌های جاری در نمودر بالا، طرح‌هایی است که در پیوست (۱) لایحه بودجه، سال اتمام ندارند. این طرح‌ها عموماً با عناوینی نظیر «تعمیرات اساسی» و «تأمین تجهیزات» در قوانین و لوایح بودجه سنواتی درج می‌شوند و عموماً ماهیت پروژه‌ای ندارند؛ در مقابل، سایر طرح‌ها ماهیت پروژه‌ای داشته و در جداول پیوست (۱) برای آنها زمان اتمام و اعتبار مورد نیاز در سال‌های بعدی نیز پیش‌بینی شده است. با توجه به آن‌چه در شکل ۵ آمد، براساس پیش‌بینی‌های مندرج در لایحه بودجه ۱۴۰۵، هر طرح جاری (تعمیر و تجهیز) به‌طور متوسط حدوداً ۲۱۵ میلیارد تومان و هر طرح غیرجاری (پروژه‌ای) به‌طور متوسط حدود ۴۴۳ میلیارد تومان (صرفاً برای یک سال و نه برای اتمام) هزینه دارد.

۱-۳. طرح‌های جاری (تعمیر و تجهیز)

همان‌طور که ذکر شد، تعداد ۴۵۴ طرح با عناوینی نظیر تعمیرات اساسی و تأمین ماشین‌آلات و تجهیزات و با اعتباری بالغ بر ۹۸ هزار میلیارد تومان در پیوست یک لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ درج شده است. این طرح‌ها ماهیتاً سرمایه‌گذاری جدید محسوب نشده و در واقع هزینه حفظ سرمایه‌گذاری و جبران استهلاک هستند. به عبارت دیگر ۲۴ درصد از طرح‌های پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ از منظر تعداد و ۱۳ درصد از منظر بودجه اختصاص یافته، سرمایه‌گذاری جدید محسوب نمی‌شوند.

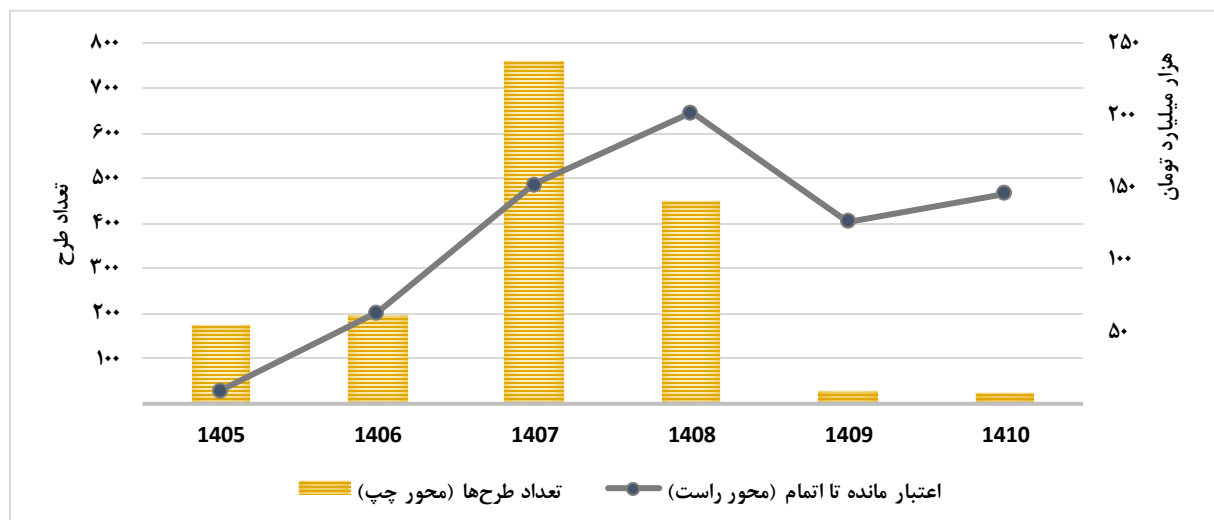
۲-۳. طرح‌های غیرجاری (پروژه‌ای)

۱۴۵۳ طرح مندرج در پیوست ۱ لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ دارای زمان شروع و پایان مشخص است که برای آنها مجموعاً در حدود ۶۴۵ هزار میلیارد تومان اعتبار در سال ۱۴۰۵ لحاظ شده و برآورد شده است که تا اتمام این طرح‌ها، بالغ بر ۵۱۴۹ هزار میلیارد تومان دیگر نیاز باشد. این طرح‌هایی که عموماً ماهیت احداث یا ایجاد دارند، بخش اصلی طرح‌های عمرانی ملی را تشکیل می‌دهند و از همین بابت بررسی جزئیاتی درباره این طرح‌ها حائز اهمیت است. براساس اطلاعات مندرج در پیوست (۱) لایحه بودجه ۱۴۰۵، میان عمر این طرح‌ها از شروع تاکنون برابر با ۱۸ سال بوده و قدیمی‌ترین طرح «تکمیل و تجهیز شبکه‌های اندازه‌گیری آب‌های سطحی و زیرزمینی در محدوده استان‌ها» با ۶۴ سال سن است و این امر را از مصداق اسراف و مغایر با بند ۶ اصل ۴۳ قانون اساسی به نظر می‌رسد. نمودار ۵، عمر این طرح‌ها را به تفکیک بازه‌های زمانی ارائه می‌کند که متأسفانه بیشتر سهم را طرح‌های بالای ۲۰ سال دارند که ۱۰۲۸ طرح را شامل می‌شوند. مشخص است که به دلیل تغییرات و تحولات مختلف اجتماعی، سیاسی، جمعیتی، اقتصادی، اقلیمی و آب‌وهوایی در کنار توسعه فناوری در بازه‌های زمانی ۲۰ سال به بالا، این طرح‌ها بعید است مطابق مقتضیات امروز کشور باشند. همچنین روشن است که به دلیل تغییرات برنامه‌های توسعه و سایر اسناد بالادستی در کشور طی بیست سال گذشته (که اولویت‌های تعیین شده در آن‌ها می‌بایست منشا تعریف طرح‌های سرمایه‌گذاری در کشور باشند) این طرح‌ها نیازمند بازنگری و غربالگری جدی هستند.

شکل ۶. عمر طرح‌های مندرج در پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵

از سوی دیگر، براساس اطلاعات مندرج در پیوست (۱) لایحه بودجه ۱۴۰۵، برآورد شده است که به‌طور میانگین حدود ۱۳۱ سال تا اتمام طرح‌های غیرجاری زمان باقی است.

شکل ۷. برآورد زمان باقی‌مانده تا اتمام طرح‌های پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵

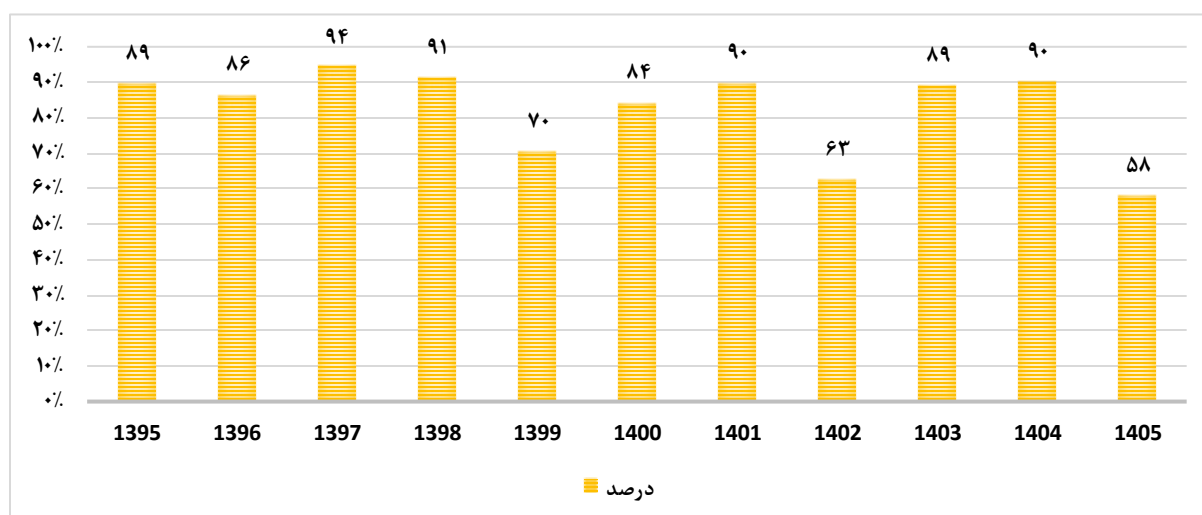
مأخذ: همان.

از مجموع ۱۴۵۳ طرح موجود و براساس برآوردهای سازمان برنامه و بودجه کشور، قرار است ۱۰۰ طرح در سال ۱۴۰۵ به اتمام رسیده و نیمی از طرح‌ها تا پایان سال ۱۴۱۱ تکمیل شوند. با این وجود این پیش‌بینی با در نظر گرفتن روند تخصیص اعتبارات عمرانی در سال‌های اخیر و محاسبات ذکر شده، تناسب چندانی نداشته و واقع‌بینانه نیست.

یک روش سرانگشتی برای تخمین سال‌های مورد نیاز برای اتمام طرح‌ها^۱، با تقسیم «اعتبار لازم برای اتمام طرح» به «اعتبار سال ۱۴۰۵» به دست می‌آیند. پیش‌بینی زمان لازم برای اتمام طرح‌ها از این روش، با فروض زیر به دست آمده است:

۱. اعتبار پیش‌بینی شده طرح‌ها برای سال‌های آتی دقیق، واقع‌بینانه و براساس ارزش فعلی (حال)^۲ بوده و نیازی به افزایش این اعتبارات در سال‌های بعد نیست،
۲. میزان اعتبار برآورد شده در سال‌های آتی نیز مشابه سال ۱۴۰۵ بوده و به صورت کامل تخصیص یافته و تأمین اعتبار می‌شود.

اگر کل اعتبار لازم برای اتمام طرح‌ها (معادل ۵ هزار و ۱۵۰ هزار میلیارد تومان) را به بودجه امسال آنها (۵۵۵ هزار میلیارد تومان) تقسیم کنیم، به عددی بیش از ۸ سال برای اتمام طرح‌ها خواهیم رسید. از جمله شاخص‌های دیگری که می‌تواند دلیلی بر غیرواقعی بودن برآوردهای سال اتمام طرح‌ها باشد، روند اتمام طرح‌ها در سال‌های گذشته، با تأکید بر طرح‌هایی است که قرار بوده در همان سال به اتمام برسند. شکل ۸ این آمار را در سال‌های گذشته نمایش می‌دهد.

شکل ۸. درصدی از طرح‌هایی که قرار بوده در هر سال به اتمام برسند، ولی در بودجه سال بعد استمرار یافته‌اند

از دیگر نکات حائز اهمیت در پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور، تفکیک جدول طرح‌های

عمرانی است که مجوز کمیسیون ماده (۲۳) قانون الحاق (۲) ندارند. تأمین اعتبار این طرح‌ها منوط به اخذ

این مجوز شده است. براساس ماده (۲۳) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)

مصوب ۱۳۹۳، پیشنهاد طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید در لوایح بودجه سنواتی با رعایت مواردی امکان‌پذیر است که مهم‌ترین آنها انجام مطالعات توجیهی فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی و رعایت پدافند غیرعامل توسط

۱. بدیهی است با توجه به برخی پیچیدگی‌های فنی طرح‌های مختلف، زمان‌بندی پیشرفت فیزیکی طرح‌ها لزوماً با پیشرفت تخصیص اعتبار تطابق دقیق ندارد؛ با این وجود و با توجه به داده‌های در دسترس، از این روش برای محاسبه یک تخمین کلی استفاده شده است.
2. resent Value

مشاور و دستگاه اجرایی و تصویب سازمان برنامه و بودجه کشور است که با عنوان مجوز ماده (۲۳) شناخته می‌شود. حال این ابهام مطرح است که در خصوص طرح‌های پیشنهاد شده در ردیف‌های پیوست (۱) لایحه بودجه ۱۴۰۵ که قید ارائه مجوز ماده (۲۳) برای آنها لحاظ شده است، آیا این موارد رعایت و مطالعات توجیهی انجام شده است یا خیر. در صورت عدم رعایت این موارد و عدم انجام مراحل مقدماتی، اولاً به تصریح قانون امکان پیشنهاد طرح جدید در لوایح بودجه سنواتی وجود ندارد، و ثانیاً مشخص نیست نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی با تصویب این عناوین دقیقاً چه چیزی را مصوب می‌کنند. در خصوص طرح‌هایی که قید ارائه مجوز ماده (۲۳) برای آنها درج شده است، نکات زیر حائز اهمیت است:

- تعداد کل این طرح‌ها ۱۶ طرح و مجموع اعتبار سال ۱۴۰۵ آنها بالغ بر ۴۲ هزار میلیارد تومان است.
- از بین این ۱۶ طرح، ۸ طرح هستند که تا سال ۱۴۰۲ اعتباری دریافت نکرده‌اند. باقی طرح‌ها (۳۹ طرح) در سال‌های گذشته اعتبار دریافت کرده‌اند که مشخص نیست این تخصیص یا تصویب اعتبار بدون رعایت مراحل قانونی و اخذ مجوزهای ماده (۲۳) بوده است یا توضیح دیگری در این خصوص وجود دارد.

شایان ذکر است یکی از عوامل انباشت طرح‌های نیمه‌تمام در کشور، مطالعات ابتدایی ضعیف و بی کیفیت در مرحله تعریف و تصویب اولیه طرح و فقدان اولویت بندی برای تعریف طرح‌هایی در راستای اهداف کلان است. بی توجهی به مطالعات توجیهی طرح‌ها، عدم انتشار آنها (علی‌رغم وجود الزامات قانونی متعدد)، فقدان ساز و کار نظارت بر طرح‌های تمام شده، عدم تاثیر کیفیت مطالعات بر مشاوران تهیه کننده آن موجب شده است تا بازدهی طرح‌های عمرانی به شدت کاهش یابد. از همین رو، نظارت بر انجام مراحل قانونی تصویب و تعریف طرح‌های عمرانی، یکی از وظایف مهم مجلس شورای اسلامی به منظور جلوگیری از تضییع منابع عمومی است.

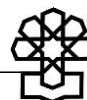
یکی دیگر از موارد مهم در بررسی لوایح بودجه سنواتی، تغییرات طرح‌ها و ردیف‌های کم و اضافه شده نسبت به قانون بودجه سال گذشته است. اگر از طرح‌های ادغام شده در یکدیگر یا طرح‌هایی که از هم منفک شده‌اند صرف نظر کنیم، در مقایسه با پیوست ۱ قانون بودجه ۱۴۰۴، تعداد ۸۳ طرح اضافه و ۲۴۶ طرح کم شده است که در ادامه در خصوص جزئیات آنها به نکاتی اشاره خواهد شد. [۲]

۱-۲-۳. طرح‌های اضافه شده در پیوست ۱ لایحه بودجه سال ۱۴۰۵

از مجموع ۸۳ طرح اضافه شده در پیوست ۱ لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور: ۲۰ طرح با مجموع اعتباری در حدود ۱۴۱۲ میلیارد تومان که از محل اعتبارات متفرقه بودجه دریافت میکنند به پیوست (۱) اضافه شده‌اند (جدول ۲).

جدول ۲. طرح‌های متفرقه اضافه شده به پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ (میلیارد تومان)

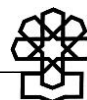
شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	دستگاه اجرایی	سال شروع	سال اتمام	اعتبار ۱۴۰۵ (میلیارد تومان)
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۴۸	احداث بیمارستان جایگزین ۹۶ تخت خوابی شهدای شهرستان دهلران (۵۰ درصد از محل منابع عمومی و ۵۰ درصد از محل سایر منابع)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان ایلام	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۱۵۰
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۶۸	تکمیل ساختمان ۱۲۷ تختخوابی بیمارستان سیدالشهداء (ع) شهرستان فارس (۱۰ درصد از محل منابع عمومی و ۹۰ درصد از محل سایر منابع-مولدسازی و خیرین)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان چهارمحال و بختیاری	۱۴۰۵	۱۴۰۷	۵۰
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۵۸	تکمیل بیمارستان ۶۴ تختخوابی روانسر	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان کرمانشاه	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۱۵۰
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۷۳	توسعه ساختمان بیمارستان حضرت زینب (س) شیراز از ۲۰۲ به ۲۹۸ تخت (۵۰ درصد منابع عمومی دولت و ۵۰ درصد سایر منابع)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان فارس	۱۴۰۵	۱۴۰۷	۱۵۰
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۷۰	تکمیل مرکز سرطان بیمارستان بعثت همدان	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ابن سینا همدان	۱۴۰۵	۱۴۰۷	۲۵۰
۱۳۹۰۵۲۲۶۰۰۱۲	صیانت از جنگل‌های جنوب و مناطق مرکزی کشور و توسعه درختکاری	سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور	۱۳۸۲	۱۴۰۷	۲۴۶
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۵۱	توسعه بیمارستان فارابی شهرستان ملکان استان آذربایجان شرقی از ۷۴ به ۱۲۰ تخت (۷۰ درصد از محل منابع عمومی دولت و ۳۰ درصد از محل مولدسازی و خیرین)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان آذربایجان شرقی	۱۴۰۴	۱۴۰۸	۵۰

شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	دستگاه اجرایی	سال شروع	سال اتمام	اعتبار ۱۴۰۵ (میلیارد تومان)
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۶۹	احداث بیمارستان تخصصی قلب و عروق شهید رجایی تهران (۲) در شهرستان شهریار (۵۰ درصد از منابع عمومی دولت و ۵۰ درصد از خیرین و مولدسازی)	انستیتو آموزشی، تحقیقاتی و درمانی قلب و عروق شهید رجایی	۱۴۰۵	۱۴۰۷	۱۰۰
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۶۷	تکمیل ساختمان بخش های آنژیوگرافی، پست آنژیو و کلینیک مرکز تحقیقاتی، آموزشی و درمانی قلب شهید چمران اصفهان	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان چهارمحال و بختیاری	۱۴۰۵	۱۴۰۷	۳۳۷
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۷۸	احداث بیمارستان ۹۶ تختخوابی با گرایش سرطان یاسوج (۷۰ درصد از محل منابع عمومی دولت و ۳۰ درصد از محل مولدسازی و خیرین)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان کهگیلویه و بویراحمد	۱۴۰۵	۱۴۰۸	۵۰
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۴۶	تکمیل بیمارستان خاتم الانبیاء شهرستان خفر	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی جهرم	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۱۰۰
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۷۱	احداث بیمارستان ۲۰۰ تختخوابی کنگان جایگزین بیمارستان ۱۴۰ تختخوابی امام خمینی (۴۰ درصد منابع عمومی دولت، ۶۰ درصد از محل سایر منابع)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان بوشهر	۱۴۰۵	۱۴۰۸	۱۰۰
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۷۹	احداث بیمارستان ۲۰۰ تختخوابی دهدشت (۷۰ درصد از محل منابع عمومی دولت و ۳۰ درصد از محل مولدسازی و خیرین)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان کهگیلویه و بویراحمد	۱۴۰۵	۱۴۰۸	۱۰۰
۱۰۴۰۳۷۷۶۰۰۰۴	احداث ساختمان آموزشی و ساختمان مدیریت بحران (EOC) و سوله پشتیبان مرکز آموزشی و مهارتی فوریت های پزشکی ایران در شهر اراک (۵۰ درصد از محل منابع عمومی و ۵۰ درصد از محل منابع مالی خیرین)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان مرکزی	۱۴۰۵	۱۴۰۷	۱۵۰

شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	دستگاه اجرایی	سال شروع	سال اتمام	اعتبار ۱۴۰۵ (میلیارد تومان)
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۷۷	احداث بیمارستان جایگزین ۱۰۰۰ تخت‌خوابی بیمارستان‌های امام خمینی (ره)، سینا و فاطمیه همدان (۲۰ درصد از محل منابع عمومی دولت و ۸۰ درصد از محل مولدسازی با اموال دانشگاه و خیرین)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ابن سینا همدان	۱۴۰۵	۱۴۰۸	۲۵
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۸۰	توسعه ۱۲۴ تختی بیمارستان شهدا لردگان (۷۰ درصد از محل منابع عمومی دولت و ۳۰ درصد از محل مولدسازی و خیرین)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان هرمزگان	۱۴۰۵	۱۴۰۸	۸۰
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۵۰	احداث بیمارستان ۱۳۴ تخت‌خوابی تایباد جایگزین بیمارستان خاتم الانبیاء (ص) (۳۰ درصد از محل منابع عمومی دولت و ۷۰ درصد از محل سایر منابع)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان خراسان	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۵۰
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۷۴	تکمیل ساختمان مرکز تصویر برداری و رادیو ترابی بیمارستان نمازی شیراز (۵۰ درصد از محل منابع عمومی دولت و ۵۰ درصد از محل خیرین)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان فارس	۱۴۰۵	۱۴۰۷	۱۵۰

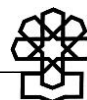
- علاوه بر طرح‌های فوق که اعتبار متفرقه داشتند، ۶۱ ردیف جدید در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۴۰۴ به چشم می‌خورد (جدول ۳).

جدول ۳. طرح‌های غیرجاری اضافه شده به پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ (میلیارد تومان)

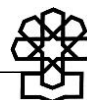
شماره طبقه‌بندی قدیم	شماره طبقه‌بندی جدید	عنوان طرح	دستگاه اجرایی	سال شروع	سال اتمام	اعتبار ۱۴۰۵ (میلیارد تومان)
۱۰۰۲۰۳۳۰۰۸	۱۱۱۰۵۰۱۶۰۰۰۲	اجرای طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی	وزارت کشور - سازمان امور اجتماعی کشور	۱۳۹۷	۱۴۰۷	۵۰۰
۱۰۰۲۱۰۴۰۰۷	۱۱۷۰۴۲۶۶۰۰۰۳	مزداد درآمد اختصاصی دستگاه‌ها	سازمان برنامه و بودجه کشور - مزداد درآمد اختصاصی دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی	۱۴۰۲	۱۴۰۵	۰
۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲	۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۴۵	تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات دانشکده پزشکی	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران	۱۴۰۴	۱۴۰۵	۳۰
۱۲۰۰۲۷۷۶۰۰	۱۲۰۰۲۷۷۶۰۰۱۱	احداث ساختمان مجتمع قضائی شهرستان تربت حیدریه	دادگستری جمهوری اسلامی ایران	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۷۰
۱۲۹۰۳۰۱۶۰۰	۱۲۹۰۳۰۱۶۰۰۲۸	آکادمی ملی بسکتبال	وزارت ورزش و جوانان	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۱۰
۱۳۰۵۰۱۵۰۰۲	۱۰۶۰۳۵۸۶۰۰۰۱	تعمیرات اساسی و تامین تجهیزات و ماشین‌آلات - سازمان هدفمندی یارانه‌ها	سازمان هدفمندی یارانه‌ها	۱۳۹۰	۰	۶۰
۱۳۹۰۵۲۳۶۰۲	۱۳۹۰۵۲۳۶۰۲۰۰	سامانه انتقال آب سد تنگ سرخ به یاسوج و روستاهای مادوان علیا و سفلی، مهربان و بلهزار	شرکت سهامی آب منطقه‌ای کهگیلویه و بویراحمد	۱۴۰۴	۱۴۰۸	۳۰۰
۱۴۲۰۱۴۲۶۰۳	۱۴۲۰۱۴۲۶۰۳۰۵	بهسازی راه اصلی تربت حیدریه - باخرز - تایباد	شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۱۳۸۳	۱۴۰۷	۱۹۰
۱۴۲۰۱۴۲۶۰۳	۱۴۲۰۱۴۲۶۰۳۰۴	احداث راه اصلی سپیدان به محور اقلید - یاسوج	شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۱۳۸۵	۱۴۰۷	۱۴۰
۱۴۲۰۱۴۲۶۰۳	۱۴۲۰۱۴۲۶۰۳۰۶	احداث پل چهارم شوشتر	شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۱۵۰

شماره طبقه‌بندی قدیم	شماره طبقه‌بندی جدید	عنوان طرح	دستگاه اجرایی	سال شروع	سال اتمام	اعتبار ۱۴۰۵ (میلیارد تومان)
۱۴۲۰۱۴۲۶۰۳	۱۴۲۰۱۴۲۶۰۳۰۷	ارتقاء محور مشهد - کلات به راه اصلی (پنجاه درصد منابع عمومی دولت و پنجاه درصد سایر منابع)	وزارت راه و شهرسازی	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۶۵
۱۴۲۰۱۴۵۶۰۰	۱۴۲۰۱۴۵۶۰۰۱۱	احداث فرودگاه شهید مدرس	شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران	۱۳۹۹	۱۴۰۷	۱۵۰
۱۸۰۱۰۱۰۰۱	۱۱۲۰۰۵۶۶۰۰۰۳	کمک های فنی و اعتباری برای خرید زمین، ساختمان و تعمیرات مدارس غیردولتی	وزارت آموزش و پرورش	۱۳۹۰	۱۴۰۶	۴۰
۱۸۰۳۰۰۱۰۲۲	۱۱۴۰۱۹۷۶۰۰۲۵	تعمیرات اساسی، خرید تجهیزات و محوطه سازی و تاسیسات زیربنایی - دانشگاه صنعتی اصفهان	دانشگاه صنعتی اصفهان	۱۳۵۵	.	۶۰
۱۸۰۳۰۰۱۰۲۴	۱۱۴۰۱۹۷۶۰۱۲۰	تعمیرات اساسی و تامین تجهیزات محوطه سازی	دانشگاه اصفهان	۱۳۶۸	.	۶۷
۱۸۰۳۰۰۱۰۲۵	۱۱۴۰۱۹۷۶۰۱۱۰	تعمیرات اساسی و تامین تجهیزات محوطه سازی	دانشگاه تبریز	۱۳۸۱	.	۷۵
۱۸۰۳۰۰۱۰۲۷	۱۱۴۰۱۹۶۶۰۰۳۸	تعمیرات اساسی، خرید تجهیزات و محوطه سازی و تاسیسات زیربنایی - دانشگاه علم و صنعت ایران	دانشگاه علم و صنعت ایران	۱۳۶۸	.	۵۰
۱۸۰۳۰۰۱۰۴۰	۱۱۴۰۱۹۶۶۰۰۸۹	تعمیرات اساسی، خرید تجهیزات و محوطه سازی و تاسیسات زیربنایی - دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	۱۳۷۶	.	۴۹
۱۸۰۳۰۰۱۰۵۸	۱۱۴۰۱۹۷۶۰۰۹۵	تعمیرات اساسی، خرید تجهیزات و محوطه سازی و تاسیسات	دانشگاه شیراز	۱۳۶۸	.	۱۷۹

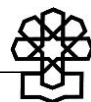
شماره طبقه بندی قدیم	شماره طبقه بندی جدید	عنوان طرح	دستگاه اجرایی	سال شروع	سال اتمام	اعتبار ۱۴۰۵ (میلیارد تومان)
		زیربنایی - دانشگاه شیراز				
۱۸۰۳۰۰۱۱۰۰	۱۱۴۰۱۹۶۶۰۱۰۰	تعمیرات اساسی، خرید تجهیزات و محوطه سازی و تاسیسات زیربنایی - دانشگاه فردوسی مشهد	دانشگاه فردوسی مشهد	۱۳۶۸	.	۷۴
۱۸۰۳۰۰۱۱۰۹	۱۱۴۰۱۹۶۶۰۰۰۹	تعمیرات اساسی، خرید تجهیزات و محوطه سازی و تاسیسات زیربنایی - دانشگاه شهید بهشتی	دانشگاه شهید بهشتی	۱۳۶۸	.	۵۳
۱۸۰۳۰۰۱۱۱۱	۱۱۴۰۱۹۶۶۰۰۶۵	تعمیرات اساسی، خرید تجهیزات و محوطه سازی و تاسیسات زیربنایی - دانشگاه صنعتی شریف	دانشگاه صنعتی شریف	۱۳۶۷	.	۶۹
۱۸۰۳۰۰۱۴۵۹	۱۱۴۰۱۷۸۶۰۰۶۱	تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات و ماشین آلات - دانشگاه علوم پزشکی هوشمند	دانشگاه علوم پزشکی هوشمند	۱۳۹۸	.	۱۹
۱۸۰۳۰۷۶۰۰۱	۱۱۴۰۱۹۷۶۰۰۷۷	تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات و ماشین آلات	سازمان سنجش آموزش کشور موضوع بند "ج" تبصره ۴۹ قانون بودجه سال ۱۳۶۴ کل کشور	۱۴۰۴	.	۳۰۰
۱۸۰۵۰۰۳۰۳۴	۱۱۵۰۰۰۱۶۰۰۵۴	تعمیرات اساسی، خرید تجهیزات و محوطه سازی و تاسیسات زیربنایی - دانشگاه شهید بهشتی - پردیس زیرآب سوادکوه	دانشگاه شهید بهشتی	۱۳۹۳	.	۱
۱۸۰۵۰۸۷۰۰۱	۱۱۵۰۰۰۱۶۰۰۴۲	تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات و ماشین آلات - موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ا.ث.ب)	موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ا.ث.ب)	۱۳۹۰	.	۱۵

شماره طبقه‌بندی قدیم	شماره طبقه‌بندی جدید	عنوان طرح	دستگاه اجرایی	سال شروع	سال اتمام	اعتبار ۱۴۰۵ (میلیارد تومان)
□	۱۱۴۰۱۷۵۶۰۰۲۱	تجهیز آزمایشگاه مرجع ملی بارالکتریکی (کوانتم)	دانشگاه اصفهان	۱۴۰۵	۰	۱۶۶
□	۱۳۹۰۵۲۳۶۰۰۲۰۱	تکمیل خط جایگزین انتقال آب از مخزن زیاران به آبگیر بیلقان (۶۴ درصد از محل منابع عمومی دولت و ۳۶ درصد از محل سایر منابع)	شرکت سهامی توسعه منابع آب و نیروی ایران	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۵۰۰
□	۱۱۴۰۱۷۵۶۰۰۲۲	تجهیز آزمایشگاه مرجع ملی زیست مهندسی	دانشگاه تربیت مدرس	۱۴۰۵	۰	۱۶۶
□	۱۴۴۰۱۵۲۶۰۰۳۶	تعمیرات اساسی، تأمین تجهیزات و ماشین آلات-معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور	معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور (دبیرخانه شورای عالی جهاد سازندگی)	۱۴۰۵	۰	۳۰
□	۱۴۲۰۱۴۲۶۰۰۳۲۶	احداث باند دوم خیرآباد - دهدشت	شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور	۱۴۰۱	۱۴۰۷	۵۰۰
□	۱۳۹۰۵۲۳۶۰۰۲۲۷	احداث خط انتقال آب شرب از سد ماشکید سفلی به شهرهای سراوان و سیرکان و ۱۷۱ روستای منطقه	شرکت سهامی آب منطقه ای سیستان و بلوچستان	۱۴۰۵	۱۴۰۹	۱۴۰
□	۱۱۴۰۱۷۹۶۰۰۰۱	احداث خوابگاه ۲۴۰ نفره پسران دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی اراک	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان مرکزی	۱۴۰۵	۱۴۰۷	۴۰
□	۱۳۹۰۵۲۳۶۰۰۲۲۶	آبرسانی به شهرهای کبودرآهنگ، فامنین، قهاوند، مهاجران و پایگاه هوایی نوژه و روستاهای آق کند، خلعت آباد، سراوک، سماوک، شیرین آباد و عربلو	شرکت سهامی آب منطقه ای همدان	۱۴۰۵	۱۴۰۹	۷۰

شماره طبقه بندی قدیم	شماره طبقه بندی جدید	عنوان طرح	دستگاه اجرایی	سال شروع	سال اتمام	اعتبار ۱۴۰۵ (میلیارد تومان)
□	۱۴۲۰۱۴۲۶۰۳۰۹	ارتقای محور مشهد اردهال - نراق به راه اصلی	شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۱۴۰۴	۱۴۰۶	۵۰
□	۱۱۴۰۱۷۵۶۰۰۲۵	تجهیز آزمایشگاه مرجع ملی فناوری های عصبی، مغز و علوم شناختی و مرکز میان رشته ای ان بیک	دانشگاه شهید بهشتی	۱۴۰۵	.	۲۱۰
□	۱۴۱۰۳۱۴۶۰۲۰۴	فاز دوم ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر جویبار	شرکت آب و فاضلاب مازندران	۱۴۰۵	۱۴۰۹	۵۲
□	۱۳۹۰۵۲۳۶۰۲۲۸	آبرسانی از چشمه آب سفید به شهرهای نقنه، گندمان، بلداجی، آلویی، مالخلیفه، لردگان	شرکت آب و فاضلاب چهارمحال بختیاری	۱۴۰۵	۱۴۰۹	۵۰۰
□	۱۲۲۰۲۲۵۶۰۰۲۸	تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین آلات	موسسه تحقیقات دفاعی	۱۴۰۵	.	۸
□	۱۴۵۰۵۹۸۶۰۰۰۱	تامین تجهیزات و ماشین آلات - سازمان راهبردی مصرف انرژی	سازمان بهینه سازی و مدیریت راهبردی انرژی	۱۴۰۵	.	۱۰
□	۱۳۹۰۵۲۳۶۰۲۲۱	آبرسانی به شهرهای کراش، لار، اوز، خنج، افزر، کارزین، عمادشهر، بیرم، علامرودشت، خیرگو و چاهور از سد سلمان فارسی	شرکت سهامی آب منطقه ای فارس	۱۴۰۴	۱۴۰۹	۱۵۰
□	۱۲۶۰۱۵۶۶۰۰۰۶	تأمین ساختمان اداری برای واحدهای استیجاری	سازمان امور مالیاتی کشور	۱۴۰۵	۱۴۰۸	۱
□	۱۱۴۰۱۷۵۶۰۰۱۷	فاز اول تجمیع دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی در پردیس شهید رضایی نژاد (۹۰ درصد از محل سایر منابع و مولدسازی)	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	۱۴۰۴	۱۴۰۸	۱۰۰

شماره طبقه‌بندی قدیم	شماره طبقه‌بندی جدید	عنوان طرح	دستگاه اجرایی	سال شروع	سال اتمام	اعتبار ۱۴۰۵ (میلیارد تومان)
□	۱۴۲۰۱۴۲۶۰۳۱۹	احداث باند دوم محور سبزوار - سه راهی چکنه (۷۰ درصد منابع عمومی دولت و ۳۰ درصد سایر منابع)	وزارت راه و شهرسازی	۱۴۰۴	۱۴۰۸	۳۰۰
□	۱۱۴۰۱۷۵۶۰۰۲۴	تجهیز آزمایشگاه مرجع ملی ریز فناوری و ریز الکترونیک (میکرو الکترونیک)	دانشگاه تهران	۱۴۰۵	۰	۱۶۶
□	۱۱۴۰۱۷۹۶۰۰۰۲	احداث فاز یک خوابگاه دانشجویی متاهلین دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی مشهد (۵۰ درصد از محل منابع عمومی دولت و ۵۰ درصد از محل مولدسازی)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان خراسان	۱۴۰۵	۱۴۰۷	۴۰
□	۱۱۴۰۱۹۶۶۰۱۰۵	توسعه دانشکده علوم انسانی	دانشگاه ایلام	۱۴۰۵	۱۴۰۷	۴۰
□	۱۰۱۰۳۷۲۶۰۲۷۲	احداث بیمارستان ۱۷۰ تختخوابی شهید کلاهدوز قوچان جایگزین بیمارستان شهدای قوچان (۲۰ درصد از محل منابع عمومی دولت و ۸۰ درصد از محل سایر منابع)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان خراسان	۱۴۰۵	۱۴۰۷	۵۰
□	۱۳۹۰۵۲۳۶۰۲۳۰	آبرسانی به شهرهای پیرتاج و بابارشانی از سد تالوار	شرکت آب و فاضلاب کردستان	۱۴۰۵	۱۴۰۶	۱۰۰
□	۱۱۴۰۱۸۰۶۰۰۲۸	احداث دانشکده پرستاری و مامائی شیروان	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی خراسان شمالی	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۳۰
□	۱۱۴۰۱۷۵۶۰۰۲۳	تجهیز آزمایشگاه مرجع ملی مواد و ساخت پیشرفته	دانشگاه علم و صنعت ایران	۱۴۰۵	۰	۱۶۶

شماره طبقه بندی قدیم	شماره طبقه بندی جدید	عنوان طرح	دستگاه اجرایی	سال شروع	سال اتمام	اعتبار ۱۴۰۵ (میلیارد تومان)
□	۱۲۳۰۲۹۶۶۰۰۰۶	تکمیل دفتر سفارت جمهوری اسلامی ایران-منامه	وزارت امور خارجه	۱۴۰۵	۰	۰
□	۱۱۴۰۱۸۷۶۰۰۰۱	احداث دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی. درمانی تربت حیدریه	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ، درمانی تربت حیدریه	۱۴۰۵	۱۴۰۷	۵۰
□	۱۲۹۰۳۰۵۶۰۰۰۱	احداث کمپ ساحلی آماده سازی تیم ها و ورزشکاران المپیک و پارالمپیک	وزارت ورزش و جوانان	۱۴۰۴	۱۴۰۸	۵
□	۱۳۸۰۲۸۹۶۰۰۰۱	تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات و ماشین آلات - پژوهشگاه فضایی ایران	پژوهشگاه فضایی ایران	۱۳۸۴	۰	۱۰
□	۱۴۲۰۱۴۲۶۰۳۱۱	ارتقاء محور فرعی لاریم - بهنمیر - بال به راه اصلی	وزارت راه و شهرسازی	۱۴۰۴	۱۴۰۶	۵۰
□	۱۳۹۰۵۱۶۶۰۱۹۰	تکمیل ساختمان سد دیورش	شرکت سهامی آب منطقه ای گیلان	۱۴۰۵	۱۴۰۸	۱۲۰
□	۱۴۵۰۱۵۴۶۰۰۴۱	تولید بیست هزار مگاوات برق هسته ای	سازمان انرژی اتمی ایران	۱۴۰۵	۱۴۰۷	۱۰۰
□	۱۴۱۰۳۱۴۶۰۲۰۳	توسعه و تکمیل شبکه و تصفیه خانه فاضلاب شهر پاوه	شرکت آب و فاضلاب کرمانشاه	۱۴۰۵	۱۴۰۹	۵۲
□	۱۱۴۰۱۷۵۶۰۰۲۰	تجهیز آزمایشگاه مرجع ملی هوش مصنوعی	دانشگاه صنعتی شریف	۱۴۰۵	۰	۱۶۶
□	۱۲۲۰۲۲۵۶۰۰۲۷	احداث فاز(۱) ۳۲ تخت خوابی الحاقی بیمارستان بقیه الله (عج)	ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	۱۴۰۵	۱۴۰۸	۲۰

۲-۲-۳. طرح‌های حذف شده از پیوست ۱ در لایحه بودجه ۱۴۰۵ نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۴

به جز طرح‌هایی که در مقایسه با پیوست (۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ در هم ادغام شده‌اند، ۲۸۶ طرح از سال گذشته در بین طرح‌های پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ مشاهده نمی‌شوند. از این ۲۸۶ طرح:

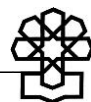
- سال اتمام ۵۹ طرح ۱۴۰۴ بوده است. از میان این ۵۹ طرح، ۱۰ طرح هستند که در جدول ۶ امسال به عنوان طرح متوقف شده در نظر گرفته شده‌اند (این ۱۰ طرح با رنگ زرد در انتهای جدول ۴ مشخص شده است). به عبارت دیگر، ۴۹ طرح از طرح‌های قانون سال گذشته با سال اتمام ۱۴۰۴ وجود دارد که از لایحه امسال حذف شده‌اند و در جدول ۶ امسال هم اشاره‌ای به آن‌ها نشده است..

- البته تأیید پایان یافتن این طرح‌ها نیازمند بررسی‌های میدانی است و نمایندگان محترم مجلس با توجه به اشرافی که به حوزه‌های انتخابیه خود دارند، می‌توانند قضاوت بهتری در خصوص اتمام یا عدم اتمام این طرح‌ها داشته باشند. جدول ۴ فهرستی از این طرح‌ها ارائه می‌کند. نکته جالب توجه آنکه اگر فرض کنیم این طرح‌ها در پایان سال ۱۴۰۴ اتمام یافته‌اند، با توجه به سال شروع درج شده برای این طرح‌ها، اتمام آنها به‌طور میانگین حدود ۱۶ سال زمان برده است!

-

جدول ۴. طرح‌های غیر جاری حذف شده با سال اتمام ۱۴۰۴

شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	سال شروع	مجموع اعتبار سال ۱۴۰۴
۱۲۰۱۰۵۰۰۶	احداث ندامتگاه سلماس - ۵۰۰ نفره	۱۳۸۸	۴۰
۱۲۰۱۰۵۰۱۴	احداث ندامتگاه سمنان - ۵۰۰ نفره	۱۳۸۷	۱۴
۱۲۰۱۰۵۰۱۵	احداث ندامتگاه دامغان - ۲۵۰ نفره	۱۳۸۷	۹
۱۳۰۱۰۴۳۰۰۳	جابجایی راهها و خطوط لوله نفت نیروگاه های کارون ۳ و ۴	۱۳۷۹	۴۵
۱۳۰۳۰۱۶۱۸۰	بهسازی راه اصلی سفید دشت - زرین شهر	۱۳۸۷	۴
۱۳۰۴۰۱۲۰۳۲	کمک به تأمین زیربناهای واحد تولید آلومینا از نفلین سینیت سراب	۱۳۸۳	۱
۱۵۰۳۰۰۲۰۱۱	ایجاد تاسیسات فاضلاب سرمست	۱۳۹۱	۷۰
۱۵۰۳۰۰۲۰۲۵	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر اراک	۱۳۶۹	۳۰
۱۵۰۳۰۰۲۱۳۰	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر قاین	۱۳۸۴	۰
۱۶۰۲۰۰۱۰۰۷	احداث بیمارستان آموزشی تربت حیدریه	۱۳۸۸	۱۵۰
۱۶۰۲۰۰۱۰۸۱	احداث بیمارستان در اسلام شهر تهران	۱۳۸۷	۱۵۷
۱۶۰۲۰۰۱۰۸۳	احداث بیمارستان روانی شیراز	۱۳۸۷	۱۰۰
۱۶۰۲۰۰۱۰۹۶	احداث بیمارستان مراغه	۱۳۸۷	۴۰
۱۶۰۲۰۰۱۱۰۰	احداث بیمارستان نجف آباد	۱۳۸۷	۱۰۰
۱۶۰۲۰۰۱۲۳۱	تکمیل بیمارستان جایگزین بهبهان	۱۳۹۰	۴۰
۱۶۰۲۰۰۱۲۴۵	توسعه بیمارستان نقده	۱۳۹۱	۱۵
۱۶۰۲۰۰۱۳۱۸	احداث بیمارستان ۶۴ تختخوابی گلپهار	۱۳۹۷	۱۰۰
۱۶۰۲۰۰۱۳۴۳	احداث بیمارستان ۱۶۰ تختخوابی داراب	۱۳۹۸	۵۰
۱۶۰۲۰۰۱۳۹۴	توسعه بیمارستان امام حسین (ع) شاهرود	۱۳۹۹	۷۰

شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	سال شروع	مجموع اعتبار سال ۱۴۰۴
۱۶۰۲۰۰۱۴۷۶	الحاقیه بیمارستان هاجر شهرکرد (بیماریهای خاص)	۱۴۰۰	۵۰
۱۶۰۲۰۰۱۵۸۸	توسعه بیمارستان امام رضا (ع) زرنديه ساوه از ۳۲ به ۶۴ تخت	۱۴۰۴	۱۲
۱۸۰۱۰۱۱۰۲۳	تامین و تجهیز مدارس دوره متوسطه اول خارج از کشور	۱۳۹۱	۳۰
۱۸۰۱۰۱۱۰۲۵	ایجاد فضاهای آموزشی دوره متوسطه اول در استان سیستان و بلوچستان	۱۳۹۵	۲۸۲
۱۸۰۱۰۱۱۰۳۳	تامین و تجهیز مدارس دوره متوسطه دوم خارج از کشور	۱۳۹۱	۱۲
۱۸۰۱۰۱۱۰۳۵	ایجاد فضاهای آموزشی دوره متوسطه دوم نظری در استان سیستان و بلوچستان	۱۳۹۵	۱۱۳
۱۸۰۱۰۱۱۰۴۳	تامین و تجهیز مدارس دوره متوسطه دوم فنی و حرفه ای و کاردانش خارج از کشور	۱۳۹۱	۸
۱۸۰۱۰۱۱۰۴۵	ایجاد فضاهای آموزشی دوره متوسطه دوم فنی و حرفه ای و کاردانش در استان سیستان و بلوچستان	۱۳۹۵	۷۵
۱۸۰۳۰۰۱۰۱۴	تعمیر، تجهیز و تاسیسات زیربنایی برای فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۳۷۹	۳۱
۱۸۰۳۰۰۱۰۴۱	تامین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۳۷۱	۰
۱۸۰۳۰۰۱۰۵۰	تامین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۳۸۱	۰
۱۸۰۳۰۰۱۰۵۵	تامین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۳۸۴	۲۳
۱۸۰۳۰۰۱۰۵۹	تامین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۳۸۲	۱۳
۱۸۰۳۰۰۱۰۷۱	تامین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۳۸۱	۰
۱۸۰۳۰۰۱۱۶۲	احداث کتابخانه مرکزی	۱۳۹۰	۳۰
۱۸۰۳۰۰۱۱۶۹	احداث دانشکده عمران و محیط زیست، مجموعه کلاسها و کارگاه آموزشی	۱۳۹۰	۶۲
۱۸۰۳۰۰۱۱۷۵	احداث دانشکده هوافضا	۱۳۹۰	۰
۱۸۰۳۰۰۱۱۷۸	احداث و تجهیز دانشکده علوم پایه	۱۳۹۱	۳۲
۱۸۰۳۰۰۱۱۸۵	احداث و تجهیز دانشکده ادبیات و علوم انسانی	۱۳۹۱	۲۹
۱۸۰۳۰۰۱۱۹۸	احداث و تجهیز کتابخانه مرکزی	۱۳۹۱	۰
۱۸۰۳۰۰۱۲۰۶	احداث و تجهیز دانشکده علوم پایه و سلف سرویس مرکزی	۱۳۹۱	۰
۱۸۰۳۰۰۱۲۱۷	احداث و تجهیز کتابخانه مرکزی و فاز دوم دانشکده مهندسی دریا و تکمیل و تجهیز سلف سرویس مرکزی دانشگاه	۱۳۹۱	۰
۱۸۰۳۰۰۱۲۲۸	احداث و تجهیز دانشکده های کویر شناسی و گردشگری (۵۰ درصد سایر منابع) و توسعه آمفی تاتر مرکزی	۱۳۹۱	۰
۱۸۰۳۰۰۱۳۰۵	احداث و تجهیز دانشکده دامپزشکی (۵۰ درصد از سایر منابع)	۱۳۹۱	۰
۱۸۰۳۰۰۱۳۱۶	تامین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۳۹۶	۱۵
۱۸۰۳۰۰۱۵۱۸	احداث دانشکده طب سنتی اردکان	۱۳۹۱	۵۹
۱۸۰۵۰۰۳۰۰۳	احداث و تجهیز گلخانه تحقیقاتی و پژوهشی (۵۰درصد سایر منابع)	۱۳۹۱	۰

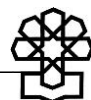
شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	سال شروع	مجموع اعتبار سال ۱۴۰۴
۱۸۰۵۰۰۳۰۰۸	احداث و تجهیز مرکز تحقیقات خشکسالی، پژوهشکده تولیدات کشاورزی و پژوهشکده نفت و پتروشیمی	۱۳۹۱	۰
۱۸۰۵۰۰۳۰۲۷	احداث و تجهیز پژوهشکده علوم محیطی در پردیس ولنجک	۱۳۹۱	۳۵
۱۸۰۵۰۸۹۰۲۵	تامین فضاهای پژوهشی و فن آوری	۱۳۷۰	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۱۲	احداث خط دوم راه آهن تهران - میانه - تبریز	۱۳۸۹	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۴۲	توسعه حمل و نقل با راه آهن - بهینه سازی مصرف انرژی	۱۳۷۹	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۴۴	کمک‌های فنی و اعتباری حمل و نقل راه آهن	۱۳۷۹	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۴۷	افزایش ظرفیت حمل مسافر	۱۳۶۲	۱۰
۱۳۰۳۰۱۶۲۴۳	مشارکت در احداث آزاد راه کنار گذر غربی اصفهان و نجف آباد - فلاورجان - اصفهان	۱۳۷۵	۰
۱۳۰۳۰۱۶۳۱۷	مشارکت در احداث آزادراه چالوس - رامسر	۱۳۹۸	۰
۱۵۰۲۰۱۷۰۲۹	مطالعه و احداث مجتمع ادارات استان البرز	۱۳۹۱	۰
۱۵۰۳۰۰۲۰۶۵	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهرهای اولویت دار استان تهران - وامی	۱۳۹۰	۰
۱۵۰۳۰۰۲۱۹۸	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهرهای اولویت دار فارس - وامی	۱۳۹۱	۰
۱۶۰۲۰۰۱۲۴۶	توسعه و تکمیل مرکز آموزشی و درمانی روانپزشکی ارومیه	۱۳۹۰	۰

- علاوه بر طرح‌های فوق، ۱۹۷ طرح دیگر نیز از پیوست (۱) لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ در مقایسه با قانون سال ۱۴۰۴ حذف شده‌اند، با این تفاوت که طبق برنامه‌ریزی‌های قبلی، قرار بوده در بودجه امسال نیز اعتباراتی برای آنها در نظر گرفته شود. از این میان ۱۲۵ طرح هستند که در جدول ۶ پیوست ۱ امسال (طرح‌های متوقف شده) نیز دیده می‌شوند. اما ۷۲ طرح دیگر در جدول ۶ دیده نمی‌شوند. (۱۲۵ طرح مذکور در جدول ۵ با رنگ زرد مشخص شده‌اند)

- جدول ۵ فهرست این طرح‌ها را و سال پایانی که برای آن در قانون سال ۱۴۰۴ در نظر گرفته شده بود، ارائه می‌کند. از حیث رعایت اصول شفافیت و پاسخگویی، ضرورت دارد سازمان برنامه و بودجه کشور ضمن تقدیم بودجه به مجلس شورای اسلامی، در خصوص دلیل حذف این ردیف‌ها نیز توضیحاتی را ارائه نماید.

۳-۲-۳. طرح‌های متوقف شده (جدول ۶ لایحه)

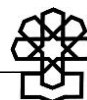
با مرور جدول ۶ لایحه بودجه مشاهده می‌کنیم که در مجموع ۱۳۸ طرح در این جدول قرار دارند. بیشترین سن پروژه در میان پروژه‌های متوقف شده مربوط به "ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی سفید رود و فومنا" است که ۶۳ سال از آغاز آن می‌گذرد. میانگین سن پروژه‌هایی که در این جدول دیده می‌شود نیز، حدود ۱۶ سال است.

جدول ۵. سایر طرح‌های غیر جاری حذف شده

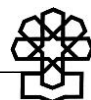
مجموع اعتبار سال ۱۴۰۴	سال اتمام	سال شروع	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی
۵۹	۱۴۰۵	۱۳۹۶	احداث و تکمیل ساختمان های شورای نگهبان	۱۰۰۱۰۵۰۰۲
۱۶۰	۱۴۰۶	۱۴۰۴	گسترش فناوری ارتباطات و اطلاعات در هیات عالی گزینش	۱۰۰۲۰۰۴۰۰۳
۱۰۰	۱۴۰۵	۱۳۸۳	استاندارد سازی استانداری ها، فرمانداری ها و بخشداری ها	۱۱۰۲۰۰۱۰۰۵
۱۶	۱۴۰۸	۱۴۰۴	تکمیل ساختمان استانداری چهارمحال و بختیاری	۱۱۰۲۰۰۱۰۱۴
۴۰	۱۴۰۵	۱۳۸۹	احداث ۳ ساختمان اداری دادسرای ویژه روحانیت	۱۲۰۱۰۱۲۰۱۹
۱۰	۱۴۰۷	۱۳۸۱	اجرای مقاوم سازی ساختمانهای عملیاتی و مراکز مهم شرکت پست ج.ا.	۱۳۰۲۰۰۶۰۰۹
۱۵۰	۱۴۰۷	۱۳۹۹	احداث فرودگاه شهید مدرس	۱۳۰۳۰۱۷۰۱۱
۱	۱۴۰۷	۱۳۸۸	کمک به احداث خط لوله انتقال گاز اتیلن مرکزی	۱۳۰۴۰۱۲۰۲۰
۲	۱۴۰۷	۱۳۷۶	تجهیز، بازسازی، نگهداری و تکمیل تاسیسات ذخیره ای گندم موجود کشور	۱۳۰۵۰۶۴۰۰۳
۱۱۰	۱۴۰۷	۱۳۹۷	حمایت از توسعه کشت گیاهان دارویی و باغات مادری	۱۳۰۶۰۰۹۰۰۸
۱۳۰	۱۴۰۷	۱۳۹۴	حمایت از ارتقاء ضریب خودکفایی در محصولات راهبردی کشاورزی در چارچوب برنامه الگوی کشت	۱۳۰۶۰۰۹۰۱۲
۲۴	۱۴۰۷	۱۳۸۳	افزایش تولید شیر و گوشت قرمز	۱۳۰۶۰۱۰۰۰۱
۷۰۸	۱۴۰۷	۱۳۹۲	کمک‌های فنی و اعتباری برای بازسازی و نوسازی قنوات	۱۳۰۶۰۱۲۰۰۷
۰	۱۴۰۵	۱۳۷۹	انتقال آب سبزه کوه به سد چغاخور	۱۳۰۷۰۰۳۰۱۴
۲۳	۱۴۰۷	۱۳۹۱	حفاظت و احیاء دریاچه های استان فارس	۱۴۰۳۰۰۲۰۰۴
۱۳۰۸	۱۴۰۵	۱۳۹۰	تهیه و اجرای طرح های هادی و مطالعه منظومه های روستایی	۱۵۰۲۰۱۷۰۰۱
۸۰۰	۱۴۰۷	۱۳۷۴	ساختمان مصلی بزرگ امام خمینی تهران	۱۵۰۲۰۱۷۰۲۷
۰	۱۴۰۵	۱۳۹۱	احداث بیمارستان آموزشی جایگزین اکبر آبادی	۱۶۰۲۰۰۱۰۰۹
۱۵۰	۱۴۰۶	۱۳۸۹	احداث بیمارستان آموزشی جایگزین شهداء تجریش تهران	۱۶۰۲۰۰۱۰۱۵
۴۷۰	۱۴۰۷	۱۳۸۹	احداث بیمارستان جایگزین امام خمینی تهران	۱۶۰۲۰۰۱۰۵۵
۲۵۰	۱۴۰۶	۱۳۸۴	نوسازی بیمارستان ولی عصر (عج) اراک	۱۶۰۲۰۰۱۲۵۶
۷۰	۱۴۰۷	۱۳۹۷	احداث بیمارستان ۱۰۰ تختخوابی اندیمشک	۱۶۰۲۰۰۱۳۱۲
۲۰	۱۴۰۶	۱۳۹۷	احداث بیمارستان ۶۴ تختخوابی رستم ممسنی	۱۶۰۲۰۰۱۳۲۱
۵۰	۱۴۰۷	۱۳۹۱	احداث بیمارستان روانپزشکی ایران	۱۶۰۲۰۰۱۳۳۶
۷	۱۴۰۷	۱۳۹۰	کمک به بازسازی و نوسازی مدارس حوزوی و علوم دینی خراسان	۱۷۰۱۰۷۳۰۰۱
۱۶۳	۱۴۰۷	۱۳۹۳	کمک به بازسازی و نوسازی مدارس حوزوی و علوم دینی خواهران	۱۷۰۱۰۷۳۰۰۲
۵۶	۱۴۰۷	۱۳۷۶	آماده سازی و احداث منازل سازمانی طلاب ایرانی حوزه علمیه قم (شهرک مهدیه)	۱۷۰۱۰۷۳۰۰۳
۱۴۷۴	۱۴۰۷	۱۳۸۷	کمک به بازسازی و نوسازی مدارس حوزوی و علوم دینی	۱۷۰۱۰۷۳۰۰۴
۱	۱۴۰۷	۱۳۸۶	تعمیر و تامین تجهیزات و ماشین آلات - پژوهشکده امام خمینی (ره) انقلاب اسلامی	۱۷۰۱۰۷۷۰۰۶
۳۵۳	۱۴۰۷	۱۳۸۲	احداث و تجهیز زمینهای ورزشی روستائی	۱۷۰۲۰۰۱۰۰۳

شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	سال شروع	سال اتمام	مجموع اعتبار سال ۱۴۰۴
۱۷۰۲۰۰۱۰۱۴	احداث (توسعه) مجموعه بزرگ ورزشی پارس شیراز	۱۳۸۷	۱۴۰۷	۴
۱۷۰۲۰۰۱۰۲۰	احداث استادیوم ورزشی ۱۵۰۰۰ نفری درارومیه	۱۳۷۹	۱۴۰۷	۵
۱۷۰۳۰۶۷۰۱۹	احداث مجتمع فرهنگی هنری در گنبد - آزادشهر - کردکوی - بندر گز و علی آباد، فیض آباد	۱۳۸۷	۱۴۰۷	۱۰
۱۷۰۳۰۶۷۰۲۰	احداث مجتمع فرهنگی هنری عسلویه	۱۳۸۷	۱۴۰۷	۱۰
۱۷۰۳۰۶۷۰۲۱	احداث مجتمع فرهنگی و هنری کاشان	۱۳۸۷	۱۴۰۷	۰
۱۷۰۳۰۶۷۰۲۹	احداث مجتمع بزرگ فرهنگی - هنری شهر کرد	۱۳۸۷	۱۴۰۷	۰
۱۷۰۳۰۶۷۰۴۰	احداث بنای مقبره الشعراء در تبریز	۱۳۸۷	۱۴۰۷	۲
۱۷۰۳۰۷۳۰۰۱	کمک های فنی و اعتباری برای احداث پردیسهای سینمایی	۱۳۸۷	۱۴۰۷	۱۸
۱۷۰۴۰۱۱۰۰۴	کمکهای فنی و اعتباری به بخش غیردولتی حوزه میراث فرهنگی	۱۳۹۰	۱۴۰۷	۱۴
۱۷۰۶۰۰۸۰۰۱	تامین زیرساخت و ساماندهی سواحل شمال و جنوب کشور	۱۳۸۴	۱۴۰۷	۲۸۵
۱۷۰۶۰۰۸۰۰۳	ایجاد و توسعه زیرساخت‌های گردشگری	۱۳۸۳	۱۴۰۷	۴۷۳
۱۷۰۷۰۰۴۰۰۱	کمک های فنی و اعتباری به بخش غیردولتی حوزه صنایع دستی	۱۳۹۰	۱۴۰۷	۱۳
۱۸۰۱۰۰۱۰۲۳	تجهیزات کمک آموزشی دوره متوسطه اول - وزارت آموزش و پرورش	۱۳۸۱	۱۴۰۶	۱۵
۱۸۰۱۰۰۱۰۳۳	تجهیزات کمک آموزشی دوره دوم متوسطه نظری - وزارت آموزش و پرورش	۱۳۸۱	۱۴۰۶	۶
۱۸۰۱۰۰۱۰۴۳	تجهیزات کمک آموزشی دوره دوم متوسطه فنی و حرفه ای و کاردانش - وزارت آموزش و پرورش	۱۳۸۱	۱۴۰۶	۴
۱۸۰۱۰۱۰۰۰۳	تعمیرات ساختمان و تأمین ماشین آلات و تجهیزات - سازمان مدارس غیر دولتی و مرکز توسعه مشارکت های مردمی	۱۳۹۶	۱۴۰۶	۰
۱۸۰۱۰۱۱۰۰۱	احداث، تکمیل و تعمیر سرویس های بهداشتی و آبخوری مدارس ابتدایی	۱۴۰۰	۱۴۰۵	۳۵۱
۱۸۰۱۰۱۱۰۰۵	ایجاد فضاهای آموزشی دوره ابتدایی در استان سیستان و بلوچستان	۱۳۹۵	۱۴۰۶	۴۷۰
۱۸۰۱۰۱۱۰۲۱	احداث، تکمیل و تعمیر سرویس های بهداشتی و آبخوری مدارس دوره متوسطه اول	۱۴۰۰	۱۴۰۵	۲۱۰
۱۸۰۱۰۱۱۰۲۴	تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی دوره متوسطه اول ملی و استانی	۱۳۹۷	۱۴۰۶	۲۱۲۴
۱۸۰۱۰۱۱۰۲۶	تخریب و باز سازی مدارس غیر استاندارد و مقاوم سازی مدارس دوره متوسطه اول بدون استحکام	۱۳۸۵	۱۴۰۶	۲۸۴۴
۱۸۰۱۰۱۱۰۲۷	تامین و تعمیر سیستم های گرمایشی و سرمایشی و تجهیزات آموزش و کمک آموزشی مدارس دوره متوسطه اول	۱۳۹۰	۱۴۰۶	۴۸
۱۸۰۱۰۱۱۰۳۱	احداث، تکمیل و تعمیر سرویس های بهداشتی و آبخوری مدارس دوره متوسطه دوم	۱۴۰۰	۱۴۰۵	۸۴
۱۸۰۱۰۱۱۰۳۴	تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی دوره دوم متوسطه ملی و استانی	۱۳۹۷	۱۴۰۶	۸۵۰
۱۸۰۱۰۱۱۰۳۶	تخریب و باز سازی مدارس غیر استاندارد و مقاوم سازی مدارس دوره متوسطه دوم نظری بدون استحکام	۱۳۸۵	۱۴۰۶	۱۰۹۵

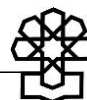
شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	سال شروع	سال اتمام	مجموع اعتبار سال ۱۴۰۴
۱۸۰۱۰۱۱۰۳۷	تامین و تعمیر سیستم های گرمایشی و سرمایشی و تجهیزات آموزش و کمک آموزشی مدارس دوره متوسطه دوم	۱۳۹۰	۱۴۰۶	۱۹
۱۸۰۱۰۱۱۰۴۱	احداث ، تکمیل و تعمیر سرویس های بهداشتی و آبخوری مدارس متوسطه دوم فنی و حرفه ای و کاردانش	۱۴۰۰	۱۴۰۵	۵۶
۱۸۰۱۰۱۱۰۴۴	تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی ، پرورشی و ورزشی دوره دوم متوسطه فنی و حرفه ای و کار دانش ملی و استانی	۱۳۹۷	۱۴۰۶	۵۶۶
۱۸۰۱۰۱۱۰۴۶	تخریب و باز سازی مدارس غیر استاندارد و مقاوم سازی مدارس دوره متوسطه دوم فنی و حرفه ای و کاردانش بدون استحکام	۱۳۸۵	۱۴۰۶	۷۰۶
۱۸۰۱۰۱۱۰۴۷	تامین و تعمیر سیستم های گرمایشی و سرمایشی و تجهیزات آموزش و کمک آموزشی مدارس دوره متوسطه دوم فنی و حرفه ای و کاردانش	۱۳۹۰	۱۴۰۶	۱۳
۱۸۰۳۰۰۱۴۵۸	تامین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۶۰
۱۸۰۵۰۰۳۰۲۴	احداث و تجهیز(مرکز پیش بینی نشانگرهای زلزله، ایستگاهها و رصدخانه ها) و توسعه و تجهیز(شبکه ها و ایستگاههای لرزه نگاری)	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۲۶
۱۹۰۳۰۴۶۰۱۳	ساماندهی گلزار شهدا	۱۳۸۷	۱۴۰۵	۱۲۰
۹۹۰۱۰۰۱۰۰۱	تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات دانشکده پزشکی	۱۴۰۴	۱۴۰۵	۳۰
۹۹۰۱۰۰۱۰۰۲	آکادمی ملی بسکتبال	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۲۰
۹۹۰۱۰۰۱۰۰۳	احداث و تجهیز مجموعه ورزشی شهدای بسیج طبقه	۱۴۰۳	۱۴۰۷	۴۰
۹۹۰۱۰۰۱۰۰۴	احداث راه اصلی سپیدان به محور اقلید - یاسوج	۱۳۸۵	۱۴۰۷	۱۰۰
۹۹۰۱۰۰۱۰۰۶	بهسازی راه اصلی تربت حیدریه - باخرز - تایباد	۱۳۸۳	۱۴۰۷	۷۰
۹۹۰۱۰۰۱۰۰۷	سامانه انتقال آب سد تنگ سرخ به یاسوج	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۱۰۰
۹۹۰۱۰۰۱۰۰۸	احداث پل چهارم شوشتر	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۵۰
۹۹۰۱۰۰۱۰۰۹	ارتقاء محور مشهد - کلات به راه اصلی (۵۰ درصد منابع عمومی دولت و ۵۰ درصد سایر منابع)	۱۴۰۴	۱۴۱۱	۰
۹۹۰۱۰۰۱۰۱۰	احداث ساختمان مجتمع قضائی شهرستان تربت حیدریه	۱۴۰۴	۱۴۰۶	۷۰
۱۰۰۲۰۳۷۰۰۱	احداث ساختمان مرکزی سازمان ثبت احوال کشور	۱۳۹۰	۱۴۰۵	۰
۱۲۰۱۰۰۵۰۱۱	احداث ندامتگاه ورامین - ۱۰۰۰ نفره	۱۳۸۸	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۰۵	اتصال سبزوار- بردسکن - خلیل آباد و کاشمر به راه آهن بافق - مشهد	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۰۶	اتصال دوغارون به شبکه ریلی	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۱۰	اتصال یاسوج به شبکه ریلی	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۱
۱۳۰۳۰۱۵۰۱۵	احداث راه آهن اراک - خمین - گلپایگان - میمه - ورتون - اصفهان	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۱۸	احداث راه آهن حومه ای قزوین - محمدیه	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۲۰	احداث راه آهن تهران - لاریجان - آمل	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۲۳	احداث راه آهن شیراز - اصفهان	۱۳۸۰	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۲۷	احداث راه آهن کرمان - زاهدان	۱۳۷۵	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۲۸	احداث راه آهن گرگان - بجنورد و راه آهن شیروان-مشهد	۱۳۸۹	۱۴۰۷	۰

شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	سال شروع	سال اتمام	مجموع اعتبار سال ۱۴۰۴
۱۳۰۳۰۱۵۰۲۹	برقی کردن راه آهن گرمسار - گرگان - اینچه برون	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۴۵	مشارکت در احداث راه آهن شیراز - جهرم - لار - بندر عباس	۱۳۸۹	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۴۸	احداث راه آهن دو خطه برقی اصفهان - اهواز	۱۳۹۵	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۵۰۶۹	احداث راه آهن بم - جیرفت	۱۳۹۶	۱۴۰۷	۵۰
۱۳۰۳۰۱۶۰۹۰	احداث راه اصلی جندق - گرمسار	۱۳۸۷	۱۴۰۷	۱۰
۱۳۰۳۰۱۶۱۲۵	احداث راه اصلی نورآباد - مشایخ - خان زنیان	۱۳۹۰	۱۴۰۷	۵
۱۳۰۳۰۱۶۱۲۷	احداث راه اصلی وازک - بلده - گرمابدر	۱۳۷۲	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۶۱۹۹	بهسازی راه اصلی لشکرک - آهار - دیزین - جاده چالوس	۱۳۸۵	۱۴۰۷	۲
۱۳۰۳۰۱۶۲۲۹	مشارکت در احداث آزاد راه پل زال - اندیمشک - اهواز	۱۳۸۶	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۶۲۴۰	مشارکت در احداث آزاد راه شیراز - بوشهر	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۶۲۴۱	مشارکت در احداث آزاد راه کنار گذر جنوبی - شرقی تهران (آبیک - چرمشهر) و آزاد راه کمربندی پاکدشت	۱۳۹۳	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۶۳۱۴	ارتقاء محور گلپایگان - الیگودرز - امام زاده محمد بن حسن (ع) - کوه‌رنگ به راه فرعی درجه ۲ (با عرض حداکثر ۶.۵ متر)	۱۳۹۸	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۶۳۱۶	بهسازی و تعریض محور شهر جنگل - رشتخوار	۱۳۹۸	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۶۳۴۰	احداث آزادراه لامرد - پارسین	۱۴۰۰	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۶۳۴۳	احداث آزادراه همدان - سنقر - کرمانشاه	۱۴۰۰	۱۴۰۷	۱۰
۱۳۰۳۰۱۶۳۶۴	احداث محور پیرامام - چال امامزاده داود - مرگسر (راه فرعی درجه ۲ با عرض ۶.۵ متر) (۳۰ درصد از محل منابع عمومی دولت و ۷۰ درصد از محل سایر منابع)	۱۴۰۱	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۷۰۰۱	احداث فرودگاه سقز	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۲۰
۱۳۰۳۰۱۷۰۰۳	تعمیر و تجهیز فرودگاه بین‌المللی شیراز	۱۳۹۰	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۳۰۱۷۰۰۶	خرید هواپیمای آزمایش استاندارد پرواز	۱۳۸۵	۱۴۰۷	۱
۱۳۰۳۰۱۷۰۰۸	مشارکت در احداث فرودگاه ولیعصر	۱۳۸۹	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۱۰	تکمیل مطالعات و اجرای آبرسانی از سد نومل (کوثر) به گرگان	۱۳۹۱	۱۴۰۶	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۲۶	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی آبرده	۱۳۸۸	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۲۷	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی آقبلاغ	۱۳۸۸	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۲۹	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی استور	۱۳۸۴	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۳۲	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی باباحیدر	۱۳۸۵	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۳۴	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی بالاورد	۱۳۸۳	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۳۶	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی پلرود	۱۳۶۹	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۴۴	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی چپرآباد	۱۳۸۴	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۴۷	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی حسنلو	۱۳۷۶	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۴۹	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی خیرآباد	۱۳۸۳	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۵۱	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی درودزن	۱۳۵۲	۱۴۰۵	۰

شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	سال شروع	سال اتمام	مجموع اعتبار سال ۱۴۰۴
۱۳۰۷۰۰۲۱۵۷	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی رودبال	۱۳۸۱	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۶۲	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی ساروق	۱۳۸۴	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۶۴	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی سد نرگسی	۱۳۸۸	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۶۵	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی سردشت	۱۳۸۷	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۶۶	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی سفید رود و فومنات	۱۳۴۱	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۷۰	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی سورک	۱۳۸۶	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۷۳	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی سیاهو	۱۳۸۴	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۷۴	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی سیکان	۱۳۸۷	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۷۶	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی سیوند	۱۳۶۷	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۷۷	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی شفارود	۱۳۶۹	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۸۰	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی شیرین آب	۱۳۸۷	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۸۱	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی صیدون	۱۳۸۸	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۸۲	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی عمارت	۱۳۶۸	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۸۵	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی قره سو و زرینگل - وامی	۱۳۹۳	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۸۸	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی قیر	۱۳۷۳	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۹۲	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی کلکان	۱۳۸۴	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۹۴	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی کهپیر	۱۳۸۳	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۹۶	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی گابریک	۱۳۸۳	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۲۰۰	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی گلمندر	۱۳۸۸	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۲۰۶	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی مشمپا	۱۳۸۷	۱۴۰۵	۱۰
۱۳۰۷۰۰۲۲۰۹	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی نعمت آباد	۱۳۸۸	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۲۱۱	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی هایقر	۱۳۸۷	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۲۲۱۵	ساختمان شبکه فرعی آبیاری و زهکشی سفید رود	۱۳۶۲	۱۴۰۶	۰
۱۳۰۷۰۰۲۲۴۷	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی رودشت جنوبی	۱۳۶۷	۱۴۰۵	۱
۱۳۰۷۰۰۲۳۰۲	آبرسانی بلندمدت شهر زاهدان از دشت تهلاب	۱۴۰۱	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۰۲	احداث خط دوم انتقال پساب تصفیه خانه جنوب تهران به دشتهای ورامین، پاکدشت و شهرری به نسبت ۶۶ درصد درآمد عمومی و ۳۴ درصد اوراق مشارکت	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۵
۱۳۰۷۰۰۳۰۰۶	احداث سد گردنه خاکی سمیرم	۱۳۹۱	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۰۸	افزایش ارتفاع ساختمان سد دز	۱۳۸۳	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۰۹	انتقال آب از زرینه رودبه دشت بناب	۱۳۸۶	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۱۰	انتقال آب از سد ایزدخواست به رامشه	۱۳۸۰	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۱۳	انتقال آب به منطقه تاسوکی و عشایر حاشیه هامون	۱۳۸۶	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۱۵	انتقال پساب تصفیه شده شیراز به دشت سروستان	۱۳۶۷	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۱۶	ایجاد سد مخزنی لاسک	۱۳۹۱	۱۴۰۵	۰

شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	سال شروع	سال اتمام	مجموع اعتبار سال ۱۴۰۴
۱۳۰۷۰۰۳۰۲۱	تکمیل مطالعات و اجرای زیر ساختهای سد ماربر و سامانه انتقال آب	۱۳۹۱	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۲۲	تکمیل مطالعات و اجرای ساماندهی آبهای سطحی جنوب تهران با مشارکت هفتاد درصدی بخش غیر دولتی	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۲۳	تکمیل مطالعات و اجرای طرح توسعه آب محمدآباد (به نسبت ۴۵ درصد منابع عمومی و ۵۵ درصد سایر منابع)	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۲۸	ساختمان سد آقبلاغ	۱۳۸۸	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۳۸	ساختمان سد بلاق	۱۳۹۱	۱۴۰۵	۲۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۵۲	ساختمان سد سردشت	۱۳۸۷	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۶۲	ساختمان سد شیرین آب	۱۳۸۷	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۷۹	ساختمان سد گرانی	۱۳۹۱	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۹۱	ساختمان سد مروست و شبکه آبیاری و زهکشی	۱۳۸۷	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۹۴	ساختمان سد نازلو	۱۳۸۲	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۱۱۰	سد تنگ سرخ شیراز با مشارکت ۵۰ درصدی بخش غیر دولتی	۱۳۹۱	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۱۱۳	سد مخزنی آلان	۱۳۹۱	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۱۱۵	سد مخزنی نیشهر خمین با مشارکت ۵۰ درصدی بخش غیر دولتی	۱۳۹۱	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۱۱۶	کانالهای انتقال آب چالوس و سرداب رود	۱۳۶۹	۱۴۰۷	۱
۱۳۰۷۰۰۳۱۲۷	مطالعه و اجرای ساختمان سد مخزنی بیستون و تاسیسات وابسته	۱۳۹۱	۱۴۰۵	۰
۱۳۰۷۰۰۳۱۸۵	تکمیل مطالعات و اجرای زیر ساختهای سد پالنگان	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۷۰۰۳۱۹۱	ساختمان سد گاوی و شبکه آبیاری و زهکشی	۱۳۸۷	۱۴۰۷	۰
۱۳۰۷۰۰۳۲۰۷	ساختمان سد و شبکه آبیاری و زهکشی کل کش	۱۳۹۱	۱۴۰۵	۰
۱۵۰۲۰۱۷۰۱۴	تکمیل مجموعه ورزشی خرم آباد	۱۳۹۱	۱۴۰۷	۰
۱۵۰۳۰۰۲۱۴۴	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر کرمانشاه - وامی	۱۳۹۲	۱۴۰۶	۰
۱۵۰۳۰۰۲۱۵۱	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهرهای اولویت دار گلستان- وامی	۱۳۹۲	۱۴۰۶	۰
۱۵۰۳۰۰۲۱۹۹	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهرهای اولویت دار مازندران - وامی	۱۳۹۲	۱۴۰۷	۰
۱۵۰۳۰۰۲۲۰۰	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهرهای اولویت دار استان گیلان- وامی	۱۳۹۳	۱۴۰۷	۰
۱۶۰۲۰۰۱۰۲۵	احداث بیمارستان ۱۰۰۰ تختخوابی شرق تهران	۱۳۹۰	۱۴۰۷	۰
۱۶۰۲۰۰۱۰۶۳	احداث بیمارستان جایگزین روانپزشکی رازی تهران (امین آباد)	۱۳۸۹	۱۴۰۷	۵۰
۱۶۰۲۰۰۱۰۷۸	احداث بیمارستان جایگزین نمازی و زینبیه شیراز	۱۳۹۰	۱۴۰۷	۵۰
۱۶۰۲۰۰۱۳۴۰	احداث بیمارستان حمیدیه	۱۳۹۸	۱۴۰۷	۱۰
۱۶۰۲۰۰۱۳۴۵	احداث بیمارستان میانرود شیراز	۱۳۹۸	۱۴۰۷	۲۵
۱۶۰۲۰۰۱۴۰۴	احداث بیمارستان الزهرا (س) (جایگزین بیمارستان های الزهرا (س) و حضرت معصومه (س) (کودکان) استان قم) (۲۰ درصد از محل منابع عمومی و ۵۰ درصد از محل منابع بنیاد برکت و ۳۰ درصد از محل منابع بخش خصوصی)	۱۳۹۹	۱۴۰۶	۸
۱۶۰۲۰۰۱۴۴۴	احداث بیمارستان ۱۷۹ تختخوابی آموزشی جایگزین شفای رشت	۱۴۰۰	۱۴۰۷	۵۰

شماره طبقه‌بندی	عنوان طرح	سال شروع	سال اتمام	مجموع اعتبار سال ۱۴۰۴
۱۶۰۲۰۰۱۴۴۸	احداث بیمارستان ۱۱۰ تختخوابی شهرستان مهر	۱۴۰۰	۱۴۰۷	۴۰
۱۶۰۲۰۰۱۴۵۰	احداث بیمارستان جایگزین اردبیل	۱۴۰۰	۱۴۰۷	۶۰
۱۶۰۲۰۰۱۴۵۲	احداث بیمارستان تیران و کرون	۱۴۰۰	۱۴۰۷	۲۰
۱۶۰۲۰۰۱۴۵۳	احداث بیمارستان جایگزین مراغه	۱۴۰۰	۱۴۰۷	۵۰
۱۶۰۲۰۰۱۴۵۶	احداث بیمارستان جایگزین بیمارستانهای فرسوده عیسی بن مریم وفارابی اصفهان	۱۴۰۰	۱۴۰۷	۵۰
۱۶۰۲۰۰۱۴۷۱	توسعه بیمارستان حضرت معصومه (س) آزاد شهر به ۱۳۰ تخت (۵۰ درصد از محل منابع عمومی و ۵۰ درصد از محل سایر منابع)	۱۴۰۰	۱۴۰۵	۱۲
۱۶۰۲۰۰۱۵۵۷	احداث بیمارستان ۶۴ تختخوابی اندیکا	۱۴۰۲	۱۴۰۷	۳۰
۱۶۰۲۰۰۱۵۶۰	احداث بیمارستان ۶۴ تختخوابی زبرخان	۱۴۰۲	۱۴۰۷	۱۲
۱۶۰۲۰۰۱۵۶۱	احداث بیمارستان ۶۴ تختخوابی هویزه	۱۴۰۲	۱۴۰۷	۲۰
۱۶۰۲۰۰۱۵۶۲	احداث بیمارستان ۶۴ تختخوابی هفتکل	۱۴۰۲	۱۴۰۷	۲۰
۱۶۰۲۰۰۱۵۶۳	احداث بیمارستان ۶۴ تختخوابی کرخه	۱۴۰۲	۱۴۰۷	۳۵
۱۶۰۲۰۰۱۵۷۴	احداث بیمارستان ۱۰۰ تختخوابی هشتگرد (۵۰ درصد از محل منابع عمومی و ۵۰ درصد از محل سایر منابع)	۱۴۰۳	۱۴۰۵	۱۵
۱۶۰۲۰۰۱۵۷۶	احداث بیمارستان ۹۱ تختخوابی شهرستان رامیان (۴۰ درصد از محل منابع عمومی دولت و ۶۰ درصد از محل سایر منابع)	۱۴۰۳	۱۴۰۶	۱۱
۱۶۰۲۰۰۱۵۸۲	توسعه بیمارستان ۲۲۶ تختخوابی نور ولایت خرمدره (جایگزین بیمارستان بوعلی) (۳۰ درصد منابع عمومی دولت و ۷۰ درصد از محل سایر منابع (بنیاد مستضعفان))	۱۴۰۳	۱۴۰۶	۲۰
۱۶۰۲۰۰۱۵۸۴	احداث بیمارستان قمر منیر بنی هاشم جایگزین بیمارستان های قمر بنی هاشم و شهید مدنی (۲۰ درصد از محل منابع عمومی و ۸۰ درصد از محل سایر منابع)	۱۴۰۴	۱۴۰۷	۲۰
۱۶۰۲۰۰۱۵۸۹	احداث بیمارستان جایگزین ۹۶ تختخوابی شهرستان امیدیه (۵۰ درصد از محل منابع عمومی و ۵۰ درصد از محل سایر منابع)	۱۴۰۴	۱۴۰۶	۳۰
۱۷۰۳۰۶۷۰۴۱	احداث موزه هنرهای معاصر اصفهان	۱۳۸۷	۱۴۰۷	۰
۱۷۰۵۰۴۱۰۰۱	احداث ساختمان خبرگزاری	۱۳۷۳	۱۴۰۷	۰
۱۸۰۱۰۰۱۰۰۲	خرید مدارس استیجاری و عرصه مدارس قلع و قمعی	۱۳۸۳	۱۴۰۶	۴۶
۱۸۰۵۰۸۹۰۱۲	تامین فضای پژوهشی و فناوری	۱۳۸۷	۱۴۰۸	۰

۴. لزوم نظارت بر پروژه های عمرانی تکمیل شده

در تجربه های بین المللی، «نظارت پس از اتمام پروژه» (Post-Project Evaluation / Post-Implementation Review) به عنوان یک حلقه تکمیلی و تعیین کننده در حکمرانی طرح های عمرانی شناخته می شود؛ حلقه ای که هدف آن صرفاً کنترل مالی نیست، بلکه بازسازی روایت اجرای پروژه، شناسایی ریشه های انحراف از اهداف، و تولید درس آموخته های قابل انتقال به پروژه های بعدی است. این نظارت معمولاً توسط نهادهای حسابرسی یا ارزیابی مستقل (یا در برخی کشورها، واحدهای نظارت درون دولت) انجام می شود و با انتشار گزارش های عمومی، سطح پاسخگویی و فشار اصلاح نهادی را افزایش می دهد.

ایرلند شمالی (پروژه ارتقاء خط راه آهن بلفاست- بانگور)

در این تجربه، پس از اتمام پروژه، دفتر حسابرسی ایرلند شمالی به عنوان نهاد مستقل وارد ارزیابی می شود. تمرکز ارزیابی صرفاً بر «هزینه ها» محدود نمانده و شامل چند محور مکمل است: میزان انطباق اجرا با اهداف اولیه، بررسی انحراف های زمانی و هزینه ای، کیفیت نظارت راهبردی در طول اجرا، و کفایت مستندسازی تصمیمات کلیدی. یکی از جمع بندی های مهم این تجربه آن است که حتی اگر بخشی از اهداف خدماتی محقق شود، ضعف در مستندسازی و نظارت راهبردی باعث می شود پاسخگویی دشوار گردد و امکان قضاوت عینی درباره کارآمدی تصمیمات کاهش یابد. نتیجه عملی این نوع نظارت پس از اجرا، ارائه توصیه های اصلاحی برای پروژه های آتی است: تقویت سازوکارهای کنترل مالی، الزام به ثبت نظام مند تصمیمات و تغییرات، و توجه جدی به ارزیابی ریسک و تحلیل های پیشینی پیش از شروع پروژه های مشابه.

کانادا (استان انتاریو)

در انتاریو، Auditor General of Ontario به عنوان نهادی مستقل و بیرون از ساختار اجرایی، پس از اجرای پروژه ها بر نحوه استفاده از منابع عمومی و کارآمدی/اثربخشی اقدامات نظارت می کند. ویژگی کلیدی این تجربه، انتشار گزارش های عمومی است که باعث می شود ارزیابی به یک ابزار پاسخگویی سیاسی و اداری تبدیل شود، نه صرفاً یک گزارش داخلی. این نهاد معمولاً با نگاه «ارزش در برابر پول» (Value for Money) به پروژه نگاه می کند: آیا منابع عمومی با کارآمدی مصرف شده، آیا اهداف اعلامی محقق شده، و چه ضعف های ساختاری یا رویه ای باعث هدررفت یا انحراف شده است. ارزش اصلی این نوع حسابرسی پس از اجرا در این است که «یادگیری نهادی» را ممکن می کند و دستگاه های اجرایی را وادار می سازد استانداردهای برنامه ریزی و گزارش دهی خود را ارتقا دهند.

بریتانیا (National Audit Office و نمونه Crossrail لندن)

در بریتانیا، National Audit Office (NAO) که به پارلمان پاسخ می دهد، پس از اجرا یا در مراحل پایانی پروژه های بزرگ زیرساختی، ارزیابی جامع ارائه می کند. نمونه شاخصی که در تجربه های مطرح شده برجسته می شود، گزارش های NAO درباره پروژه بزرگ Crossrail در لندن است که در آن علل تأخیرها و افزایش هزینه ها و ضعف های مدیریت ریسک و تصمیم گیری شفاف سازی شد. نکته کلیدی در این مدل، اتصال مستقیم گزارش پس از اجرا به مکانیزم پاسخگویی پارلمانی است: گزارش عمومی، فشار اصلاح ایجاد می کند و دولت را به بازنگری در رویه های

مدیریت پروژه، کنترل تغییرات دامنه پروژه و تقویت انضباط برنامه ریزی و ریسک وادار می سازد. به زبان ساده، نظارت پس از اجرا در این مدل «قدرت اعمال اصلاح» دارد چون پشتوانه نهادی و سیاسی آن پارلمان است.

استرالیا (ایالت نیوساوت ولز و پروژه Sydney Metro West)

در استرالیا، دفاتر Auditor-General ایالتی نقشی فعال در ارزیابی پس از اجرا دارند. در نمونه اشاره شده (Sydney Metro West)، گزارش حسابرسی نشان می دهد برآوردهای اولیه هزینه کمتر از واقعیت بوده و در ادامه دولت ناچار به تأمین منابع اضافی شده است. همچنین بر کافی نبودن تحلیل ریسک در مراحل آغازین و اثر آن بر تأخیرها و افزایش هزینه ها تأکید می شود. این تجربه، یک نکته روش شناختی مهم را برجسته می کند: نظارت پس از اجرا فقط ثبت «چه شد» نیست، بلکه واکاوی «چرا شد» است؛ به ویژه اینکه خطاهای برآورد (Optimism Bias)، ضعف در سناریوپردازی ریسک و ناکافی بودن کنترل تغییرات، چگونه در نهایت به افزایش هزینه و زمان منجر می شوند.

مصر (واحدهای پایش در وزارت دارایی)

در مصر، سازوکار نظارت پس از اجرا بیشتر در قالب واحدهای پایش و گزارش دهی درون دولت (به ویژه در وزارت دارایی) شکل گرفته است. این واحدها هزینه ها، زمان بندی و میزان انطباق پروژه با اهداف اولیه را رصد می کنند و گزارش های دوره ای ارائه می دهند. اگرچه استقلال نهادی این مدل به اندازه الگوهای کشورهای پیشرفته نیست، اما تجربه نشان می دهد حتی همین سطح از پایش پس از اجرا می تواند به شفاف تر شدن روند اجرا و محدود شدن انحراف منابع کمک کند. ارزش این تجربه برای کشورهای در حال توسعه در این است که نشان می دهد آغاز نظارت پس از اجرا لزوماً نیازمند معماری نهادی کاملاً ایده آل نیست، اما برای اثربخشی بلندمدت، حرکت تدریجی به سمت استقلال بیشتر، استانداردهای گزارش دهی و انتشار عمومی نتایج اهمیت پیدا می کند.

۵. جمع بندی و پیشنهادها

در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ سازمان برنامه اقدام به درج عناوین طرح های تملک دارایی های سرمایه ای متوقف شده در جدول شماره (۶) در پیوست (۱) لایحه بودجه نموده است. این اقدام در راستای شفاف سازی طرح های عمرانی خاتمه نیافته کشور که به آن ها اعتباری تعلق نگرفته است گامی مثبت می باشد. همچنین توقف تعدادی از طرح های عمرانی متعدد کشور فرصت دریافت اعتبار بیشتر و تکمیل سریعتر سایر طرح ها را فراهم می کند. با این حال همچنان تعداد طرح های عمرانی جاری و غیر جاری لایحه بودجه (۱۹۰۰ طرح) بسیار زیاد است. با فرض دقیق بودن میزان لازم برای تکمیل هر طرح، برای اتمام طرح های غیر جاری لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ به میزان ۵ هزار هزار میلیارد تومان اعتبار لازم است که برابر است با کل منابع عمومی دولت در سال ۱۴۰۵. همچنین مطابق محاسبات انجام شده در گزارش با فرض تداوم اختصاص بودجه به شکل فعلی به این طرح ها، حدود ۸ سال تا پایان آن ها (به طور متوسط) زمان لازم است. لذا عملاً طرح های موجود لایحه که خود متعلق به برنامه های توسعه پیشین هستند در زمان اجرای برنامه هفتم توسعه نیز به اتمام نخواهند رسید.

این شواهد به خوبی بیان کننده آن است که همچنان طرح های عمرانی کشور نیاز به اولویت بندی داشته و اختصاص

اعتبار به این تعداد طرح به شکل فعلی نادرست است. اگر در کنار طرح های عمرانی بودجه طرح های سرمایه گذاری شرکت های دولتی را نیز اضافه نماییم تعداد فوق اضافه شده و اهمیت اولویت بندی دو چندان می شود. باید توجه داشت گرچه در نگاه اول طرح های سرمایه گذاری شرکت های دولتی و طرح های عمرانی از دو مسیر جدا تصویب شده و تامین مالی می شوند ولی در یک نگاه کلان تمامی این طرح ها مربوط به دولت بوده و باید در راستای اهداف کلان کشور باشند.

باید توجه داشت که هر اولویت بندی در طرح های عمرانی می بایست با استفاده از اهداف تعیین شده در سند برنامه هفتم توسعه انجام شود. اگرچه اهداف تعیین شده در سند برنامه هفتم نیز به دلیل تعدد نیازمند اولویت بندی هستند ولی به عنوان معیاری برای بازنگری و اولویت بندی قابل استفاده می باشند.

برای اولویت بندی لازم است ابتدا گزارش های توجیهی طرح های موجود عمرانی/سرمایه گذاری کشور که زمان زیادی از تعریف آن ها گذشته است بازنگری شود و طرح هایی که توجیه خود را از دست داده اند و یا در راستای اهداف تعیین شده در برنامه هفتم نیستند کنار گذاشته شوند.

طرح های باقی مانده نیز می توانند با استفاده از ساز و کار سبد های برنامه ای^۱ در راستای اهداف کلان برنامه هفتم تجمیع شوند به صورتی که همه طرح های مرتبط با یک هدف در یک سبد برنامه ای قرار میگیرند. آنگاه در مرحله بعد روش تامین مالی طرح های یک سبد و مدیر سبد (دستگاه اجرایی) مشخص شود. ممکن است تعدادی از طرح های یک سبد از بودجه دولت، منابع داخلی شرکت های دولتی و یا روش مشارکت عمومی- خصوصی تامین مالی شوند. مهمترین نکته آن است که میزان مکمل بودن طرح ها در راستای هدف اصلی مشخص شود تا از مخارج بدون اثر جلوگیری شود.

برای مثال اگر طرح های آبرسانی در اولویت کشور هستند باید منابع شرکت های آبفا و اعتبارات عمرانی دولت در هماهنگی با یکدیگر به طرح های دارای اولویت اختصاص یابد تا علاوه بر کاهش زمان اتمام طرح ها، از کاهش کارایی منابع تخصیص جلوگیری شود.

منابع و مأخذ

[۱] قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور.

[۲] لایحه بودجه سال ۱۴۰۴.

۱. برای توضیح بیشتر به گزارش بررسی تطبیقی مبانی نظری استانداردهای مؤسسه PMI با مصوبات مرتبط با سند نظام فنی و اجرایی ۱. مدیریت سبد برنامه ای (Portfolio) و طرح (Program) به شماره مسلسل ۲۱۱۰۴ مرکز پژوهش های مجلس رجوع نمایید.

گزیده سیاستی

ایجاد فرایندی برای غربالگری طرح‌های همسو با اهداف راهبردی و برنامه‌ریزی در جهت تسریع در پیشبرد این طرح‌ها، می‌تواند ضمن ایجاد زیرساخت‌های مولد اقتصادی، اعتماد عمومی را به کارآمدی دولت تقویت نماید.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc.majles.ir